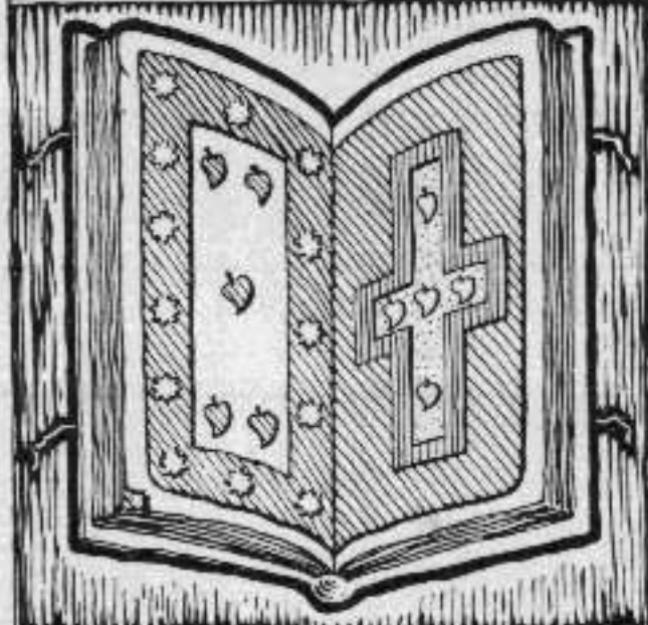

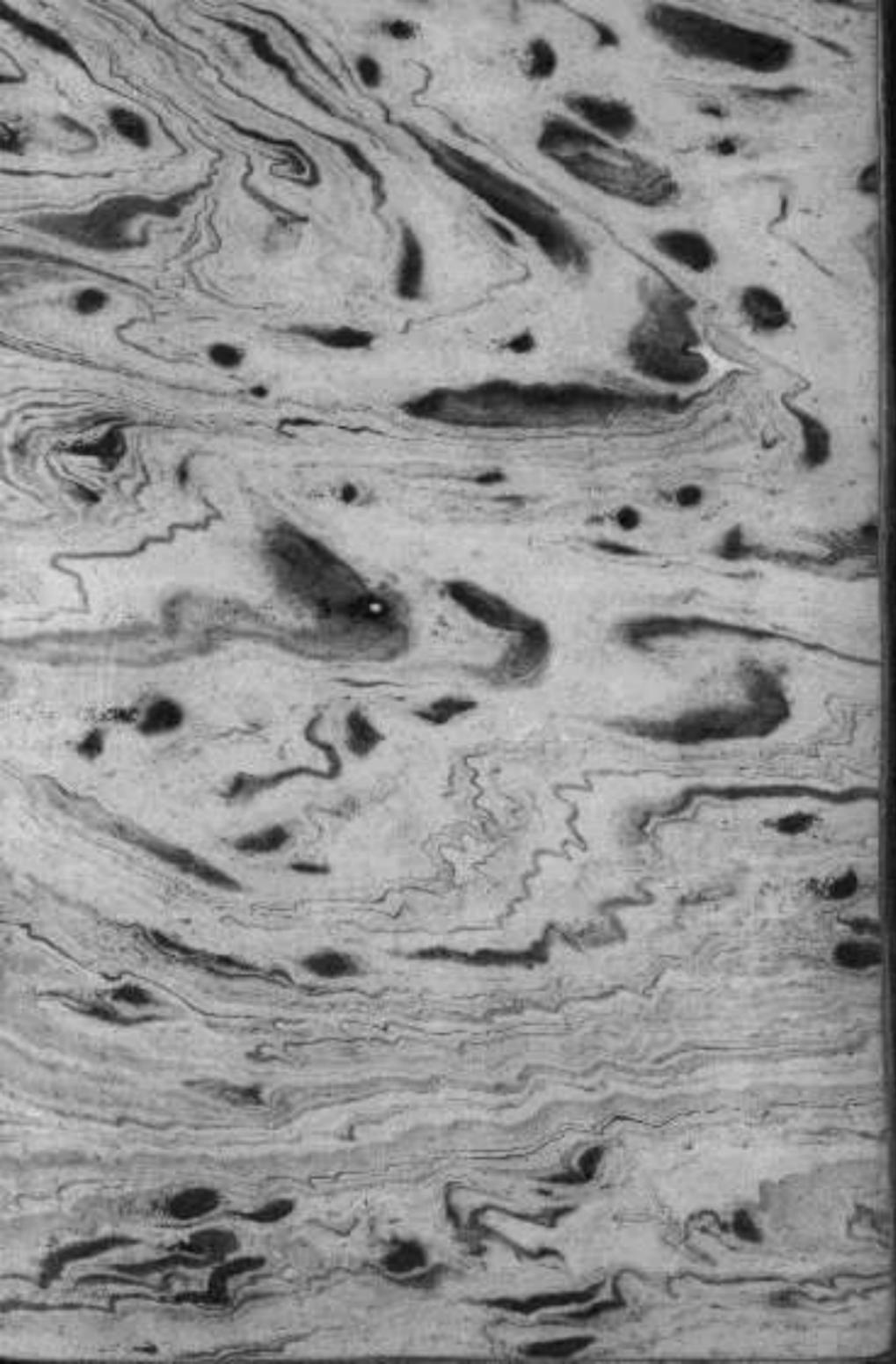
GRABBER

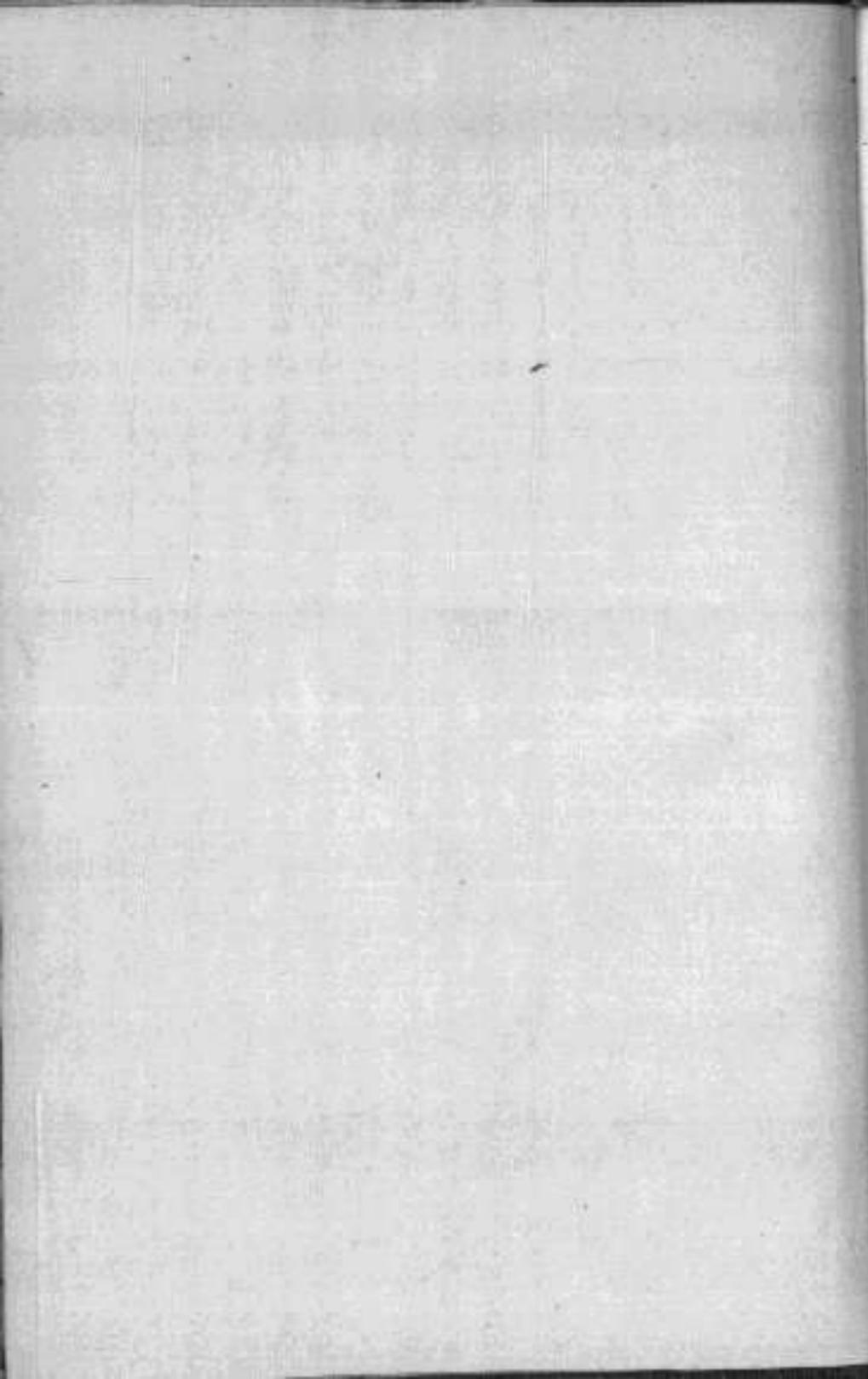
1816

JVAN RAMON DE VRQVIJO'REN

LIBVR VETATIK BÅT

M - 12779
R - 6327

A.T.V.
4697

ONDO ILLTCEN

ICASTECO

ETA ONDO ILTCEN LAGUNTCEC

EGERCICIOAC.

ONDO ILL NAI DUTENAL

eta ondo illtcen lagundu nai duten

Faincoaren Ministroai , Jesuen

Compañiacoa Aita Agustin

Cardaberazec esque

cen diztenac.

1816

BEARDAN BEZALA.

san : Libruguille Don Francisco de la
Lama-rén Echean.

SARRERA.

Libracho onetan , ondo ill nai dezun Cristava , Elizaren Doctriñan , ta San Juan egempleado etan icasico dezu zure azqueneko bearren dezun Ceruco lecioa . Ilcorráceo jaio , ta il bear duenac emen Ispillu argian bezala , bere burua contuz , ondo icusi beardu . Cerua goien , ta infernua bean zure begoira daude : eta zú bien bitartean . Zure azqueneco asnaseac , erremedio gabe , sentzaldu aguertuko dí : edo betico Cerua , etico infernua .

ONEN INDULGENCIA.

zu animatzeco jaquizu , Libru edoceñ orri edo gauza irabakoitzean , dá bacoitzari Tonental Jaunac eun eguneko Indulgencia diozcala . Beste eun egunearacioa Dotrinaco orri edo oja harcoitza iracurteagatic : orobat beste pere Libruchoa etan , edo Novena , ta Devocioac eguniteagatic : eta are gueiago jēsen bost Llaga sagraduen Devocio laburra . era erraz burtuan artuko dezuna , eguniteag-

tic: ta au naiz Eusqueraz, naiz Erderaz, Lezoco Santo Cristoaren Devocioan dagoen bezala : eta Indulgencia oiec guciac Euscaldun guciac edoceñ lecu , ta demboretan dituzte , ta betico. Orra costu guchian irabaci andia,

AVISO BI.

Jaincoaren Ministroac badaquite, Elizac Manual sagraduañ erienzat favore andibitacartciela. Bata da, Fedeco Actuac eta Sacramentuen confesioa : eta Miterroari Eleizac esaten dio , eri bacazari bere izquieran oriec eraguiteco. Ala Viaticoa eman baño lén , conveni dák actuoriec guztiai eraguitea. Orrekaraco dira guciac Eusqueraz Libru onetan eman ditut; ceren Eleizaren gauzac , ta debicio, eta irabaci andico actuac dituden.

Bigarren favorea dá, Deabruen sontraco conjuroac, eta armac, edo Evangelio santuac eriai errezzatcea. Au emen faltazan : orañ Eleiza Ama Santac nai duen bezala, Evangelioac beren oracioaquin, Libru onen azquenean ematen ditut.

BIGARREN AVISOA.

Bizcayan , Nafarroan , eta emen Libru onen lecioan gauza miragarriac Jaincoac beti eguin ditu , Abade Jaun celosoac testigu onac dira. Oiec diote Baserri gende on ascoc , Jai egunetan bacarric iracurten asi , ta icasi , ta Libru onequin iltcen laguntzeari eman diotela. Aingueruen oficia artu dute , ta animenzat bearrendana. Egun oietan emen Loiolaco auzoan celo andico Abade batec iltceco cegoen bati , ta eche coai esan die ; " Ea banoa , ta contu , eriac ecer nai badu , avisa nazazute , eta etorriko naiz. Ez , Jauna : urlia auzoan degu , ma Ondo iltceco Librutic , chit ederqui laguntzen dio. ¿Eta urlia ori nor dá? Baserriko Nescachaga Jaietan lecioa artu , ta beste gabe , erraz , laster , ta ondo iracurten basi duen bat. Dembora guchian gen deko onetara , ta chit ederqui eguin dira.

Alí Abade Jaun animen zale diranac , a ondo jiltcen ascori laguntzen dienac , desdarez diote : " Cura , ta beste Ministroac ondo iltcen , bear bezala , ez laguntceco , aitzquieriaric eztute ; Bada Libru onetan , bear dan guzta edoce nec arquicen du; gogoa duenac escusari

»ric eztu. Maisu jaquinsu , ta chit fama-
tu batec nere Libru au contuz icusi , ta
atseguin andiaz esan zuen. " Libru one-
»quin animen salvacioco frutu andia Eus-
»caldunetan ateraco da : eta Cura Jau-
»nen carga consuelo andiaz asco alivia-
»tuco da." Ala ecusten da.

Orregatic deabruac bere guezurraqin
asco engañatcen ditu , bai ta obligacio
gueyena dutenac ere : eta oiec beren e-
rausiaquin , uste duten baño calte gueia-
go animetan eguiten dute. Batac dio Eus-
querazco Dotrina edo Libruac ecin ira-
curri , edo aditu dituela : besteac Eusque-
ra Algarabia , Gregueria Guirigai , ed
naspilla madaricatua dala. ; Ah donts
choroac , ta deabru charrac ondo erraz-
itsutuac! Oriez guezurrac , ametsac , edo
aitzaquiac dira. Eusquera bedeincatua.
edo Jaincoaren bendicioz , ta erre galiaz
betea dá. Eusquera berez chit nasgabe.
edo garbia , arguia , ta vicia dá. ¡O Eus-
caldunac ala balira ! Cembał ere ditan
beste izquera , edo lengoajeac , bati ere
ecer zor eztio. Eusquera guciac beceñ
ederra , eta beste asco baño ederragoa
dá : errazago icasten , itz eguiten , ta
iracurten da.

Aurrae, ta bēsteac gogotic así, ta aire galantean icasten dute. Juicioa dueñac, ta Jaincoarequico egua esan nai-dueñac, besteric ecín esangodu. Chiquitan zúc, eta gucioc icasi guenduen Do-triña berbera Cartillan iracurten dá. Bestec iracurri, edo predicatuta zuc guztia aditcen dézu. Lotsagarrizco gauza dá zuc ez iracurtea; gogoa bacen- du, iracurten erraz da. Aimbeste dem- boran, urte ascotaco Misioetan Bizca- ian, Nafarroan, Araban ta emen guc predicatu deguna berbera Libruetan ema- ten da: au egua clara da. Baña asco berea naguitasunaz itsuac daude: orrela vici eta iltcen dira; eta juicio gabe, guezur orretan eguiaren munduan, edo Jainaren juicioan arquitcendira. Jaincoac itsu oiee argui ditzala: eta bēste Cris- tian, Ministro, eta Maisu juiciozcoa bezala, anima ascoren salvacionaco con- seju obeac artu, eta emateco diela be- ye gracia Amen.

ONDO ILTCEN
ICASTECO,
TA ONDO ILTCEN
LAGUNTCECO
EGERCICIOAC.

IRACURLE EUSCALDUN ARI
Paquea, eta Eriotza ona.

ZORI onecoa zu izateco , zure izate ,
eta eguiteco gucia dago , Jaincoaren Fede-
co , eta Legueco gauzac ondo icasi , eta
sinistu , eta orietan eta oriequin ondo vi-
ci , eta ondo iltcean. Ez eta asco ondo
ja-

aquitea, eta ez ondo asitcea. Eseritura Sagraduac, eta beste Libruac diotenez: *asco ondo asi eta gaizqui acabatu, edo asacatu ciran.* Orregatic, bada ondo asitceco, ondo prestaceco eta ondo iltceco Egercicio au orañ eman nai dizut.

LENENGO §. EGUITECO AU cer dan.

Cristavac, lurrean vici dan artean, eguiteco andiagotic ez du, paquean Jaincoaren gracian iltcea baño. Zure, eta nere eguitecoric bearrena auda. Jesu-Cristoc Evangelioan dion gauza bacarra, eta bearrá au dá. Au dá Jaunaren misericordia gucien andiena, doai gucien doaia, gracia gucien gracia. Au dá Ceruco Atearen guiltza, mesede gucien sillua, meritu gucien saria, eta favore gucien coroa.

Argatic ondo illcen icastea dá Ceruco leccioric egoquien: Eta on do illcen laguncea dá Aingueruen oficiaric onena. ¿Naizu báda, ondo ill, edo ondo illcen icasí? Jaquizu báda, Jaincoac S. Pabloren aotie diona: *vici dan bezala gueienan iltcen dala.* Vicitzal nolacoa, eriotza alacoa. ¿Naizu ondo ill? Jaquizu, báda,

Jain-

*Jaincoac Daviden aotic diona : pecatari,
edo injustoa eriotzan gaizac arrapatzen
dutela : gaitz gucien gaitza eriotza gaistoa
dá. ¿Naizu ondo ill? Jaquizu bada, Jain-
coac beraren aotic dona : pecatarien eri-
otza aren beguictan nazcugarria dala :
¿Naizu ondo ill, edo ondo illtzen icisi?
Jaquizu, bada, Espíritu Santuac diola :
viotz gogorra azqueneco egunean chit gaiz-
qui arquituco dala.*

Orrela ondo illtzen icastea cer dá? Dá eriotza baño lén, edo zure vicitzan illt-
zea. Ondo illtzen icastea dá, eriotzan
naico dezuna, orañ, eta beti eguitea. On-
do illtzen icastea dá, demonio, mundu,
eta araguiarenzat zu bereala illtcea. On-
do illtcea bera dá, pecatu gabe, Jain-
coaren gracian irautea. Iraute onec lena-
go gracian egotea, Jaincoaren adisquide
izatea, berez escatcendu, edo esan nai du.

Ill gaitean, bada, Cristava, zu eta ni
gure vicitzan, vici gaitean gure eriotzan.
Eriotza beti beguien aurrean badacargu,
eriotzan cer eguiñic izango ezdegu. One-
la vicitzan illagatic, munduko eroac ba-
ño tristeago vicico ezguera; baicic aiec
baño aleguereago. Aien alegría acabatu-
co da, eta gurea betico izango dá. Aien
ale-

alegria azaletic , eta campoticacaoa da ; baña gurea mamitic , eta barrendicacoa dá. Aien alegria mundu guezurtian , gurea Jainco eguiazcoan beti dago.

Jesu-Cristo Ceruco Maisuac, Aita amorosoac bezala esaten diguna dá : *Estote parati : Vigilate : Estote parati.* Ez beiñ, ezpada birrētan , eta iru aldiz dio : con tuan , maneaturic , eta prest gaudela , cernen , guchien uste degunean , ill bear degun : eta egun , eta ordu segururic ez degula. Cristoe ez dio : prestatu , maneatu , edo preparagaiteala , ezpada maneatu , paratu , eta prestaturic beti gaudela. Mandatu au zuc , eta nic bertatic arde zaun. Artcen badegu ; puntu dichoso orretatic zorionecoac izango guerade. Ta egua esatera descansuzco vici gozoagoric munduan iñorc eztu , beti eriotza gogoan daucanac baño. Orregatic Jesus maiteac aimbeste nai digunac becela , gozoro vici gaitean , conseju ori ematen digu.

Galde , bada egua au ondo icasi , eta izusi , eta cequitenai galde. Galde Jaincoaren beste siervo fielari , ceñac illtceco zorian cegoela , esan zuen : Jaincoari graciac : oguei , eta aimbeste urtean , illtceco becela , egunoro confesatu izan naiz:

eta

eta orañi atzo bezala confesatcea , beste cer eguiñic ez daucat. Au esan eta sosegua , eta paque gozoan ill zan. ¡O dicha pare gabea! ¡O gloria vicia!

Santu , eta Jaincoaren adisquideai galde. ¡O zori onecoa , Teofilo Patriarcac S. Arseniori bere eriotzan esaten cion; !O zure dichosoa Arsenio , bada zure vician izan ezdezu instanteric eriotza beguien aurrean iduqui ezdezunic! Arsenio au Jaincoaren guizon jaquinsu famatua , S. Damaso Aita Santuac asco estimatu , eta Teodosio Emperadoreari bialdu cion : onen Seme Arcadioren Maisu andi Palacioan izan du zan : guero berroguei eta amabost urtean Monje izan zan : eta beti eriotza memorian ceucala , miragarizco Santo andi eguin , eta eun , eta oguei urtecoa ill zan.

Galde S. Pablori berari , ceñac dion egunoro illtcen zala , ta Jesu-Cristorequin egoteagatic , egunoro ta beti ill nai zuela , ta arenzat eriotza irabacia zala ; ceren ill eta gloria vicia irabazten zuen. Galde gure auzoetako , eta munduaren bazter oietako Necazaricho garbi beren icerdiaquin jaten ematen diguten ascori. Orien

arteau asco, ta nerequico chit asco, Jaincoaren misericordiaz salvatzen dira: ala eriotzari, datorrenean, arpegui ona-eguiten diote Jaunaren vorondateaz batean soseguz, ta aberats andi asco baño paque obeaz, alacoric ezbaliz bezala, edo guela batetic bestera aldatcea bezala, oieci illtzen dirade. ¡O zorioneko pobreac!

VIRGINA SANTA GETRU,

DISEN EXERCICIOA.

Jesuseñ Esposa erregalatu onec ondo illtzen icasteco eguiten zuenaz, gueceria bear degun eracusten digu. Bere atceñego gaitzac artu balu bezala, oiean sartzen zan. Barrendje, edo bere espirituan esaten bacioten bezala, ill beria aditzen zuen, ta illtceco presta cedilla. Orduan bere viotcean sartu, animari beguratu, ta bere conciencia esaminatzen zuen, Jesu-Cristoren oñetan amoriozco damu, ta negar andiaquin bereala confesatzen zan. Bidetzeoac bezala Vianico santua, ta azquen-Olasciba bere espirituan, Eleizaren oracioae devociez esanaz, artzen cituen.

Jaunari esquer onas, edo graciac eman, eta bere Erligiosetatic, eta mundua gan-dic,

dic, Eternidadeco biajea eguiteco despeditzen zan. Illtceco zorian bere burua consideratu, Santo Cristo bat escuetan artu, ta bere viotza gozoro artu, ta desiguiñaz, Jaincoari bere favorea ordu artaraco chit escu esatcen cion: Santa Maria Virgiña Amari, S. Josef, ta bere debocioco Santuari pauso artan laguntceco, deitcencien, eta ya illtcen cegoela izen guciz gozo, Jesus, ta Maria esanaz Jaunari bere espiritua encomendatzen, eta entregatencion.

Santa Getrudis andiac ondo illtceco beti eguiten zuen Egercicioa onela zan, ta ori bere devocio, ta amorio guciaz egutzen arren, ez penaz, edo triste, ezpada consueloz ta Ceruico favorez beteric vici izan zan, ta chit lazaro. Berreguei urtean bere Conventuko Abadesa, ta orietan Aingueru baten guisa monjac gobernatu, eta aingueru artean Ama Virgiña, ta Evangelista San Juan berequin cituela, bere Esposo Jesus maitearen Biotcean bere anima eman zuen. Ori bera gau oro beste ascoc eguiten du. Egercicio au zuc ere beti eguzu, ta nerre kontu chit pez andiaz, eriotzari beguirat, obeto vicico cera, ta Jaunaren paque gozoan oitua bezala, edo oihu nola, illico cera. Baña eriotzako orduan sú egorri baño lén,

Jaincoac lecu, eta era óna emanen badizun
ere ondo prestatceco, eta ondo illtceco, lau
gauza andi, edo lau pauso, lenago eman
bearrac dituzu, eta zure viotcean orañ on-
do sartu, eta josi bear dituzu. *Ia.* dá zure
atceneco vorondatearen aguiria, edo Tes-
tamentua eguitea. *IIa.* zure atceneco Con-
fesioa, edo Penitenciaco Sacramentua. *IIIa.*
zure atceneco Comunioa : eta oni Eterni-
daderaco bidezcoari emanen zaiona bezala
Viatico Santua deritza. *IVa.* atceneco Ole-
acio santua artcea.

BIGARREN §. TESTAMENTU EGUITEA.

CAUZA arrigarria dá, juiciozco Cristavac,
Gcontuac eer zucendu, eta acienda cer-
tei duela, demboraz, eta ondo, Jaincoac
eman dion vorondate libreaz ez usatcea,
edo bere Testamentua eguin gabe asco be-
zala soseguez vicitcea. Bost eun eta gueiago
ate, Medicuac diotenez, sortceco eriotzac,
edo derrepente sarceco ditu: eta bost eun
baño ere ascoz gueiago bide gorputzetan
sartceco izango dira: eta mîrari andia dá,
uste gabeko edo bat batean eriotza gueiago
munduan egunoro ez icustea.

Orregatic Jaincoaren Ministro Celosoac,
eri

eri bategana deitzen dutenean, lenengo eman bear duen pausoa dá, Testamentua demboraz, eta soseguz eraguitea: alduen modoric suavenaz, eria chit beregan da-goen artean, S. Agustinen Ceruco consejua ondo adierazo beardio, Animaren kontuaren gañeco Sermoi batean Santuac dio modu onetan : " *Fac, quod faciendum est: fac testamentum, dum, tuus es: nam, si expectaveris infirmitatem omnino minis, & blandimentis duceris, quo non vis.*"

» Esan nai du: " Eguin bear dezun eguite-coa eguiuzu: osasuna dezun artean, zure jabe ceran artean, Testamentua eguiuzu cergatic atceneco gaitceraco uzten badezu, echecoen, edo aideen bildur, edo palaguaquin, naizuna eragotci, edo nay ez dezuna eraguingo dizute."

Santuaren consejuac gueiaquin dí, eta zurequin, eta nerequin ere bai: eta nie bezala, marabedi baz ez iduquierren zuc, alere munduko aberatsena bezala, gue ero cer utci badegu: ez acienda, eta ondasuna, baña bai gorputza, eta anima, gueyago diranae: ala zuc, ta nic Testamentu bálioso bat modu onetan eguin bear degu.

„Trinidad guciz Santu , Aita, eta Se-
 „mea , eta Espíritu Santua , iru Per-
 „sona distinto , eta Jainco eguiazco bacar
 „baten icenean : nic N. beste munduraco
 „biajean nagoela, nere atceneco voronda-
 „te, eta Testamentua modu onetan egui-
 „tendet. Lenena, nere Anima bere poten-
 „cia, eta aleguin guciaquin , Jesu-Cristori
 „bere viotcean , bere amorioaz erosia be-
 „zala , aguincten , eta biurtcen diot. Nere
 „gorputza lurrari, berea bezala , aguincten
 „diot: ta onequin batean nere animaren ar-
 „gaisto izan diran deseo eragabe guciac,
 „aren janari izan ditean , lurpean betico
 „ondatcea naidet.

„Nere Animaren Imagiña Jaincoari be-
 „rac bere antcera eguiña bezala , aguincten
 „eta biurtcen diot; baña lotsa eta da-
 „mu andiaz , ceren pecatuaquin itsustu , ta
 „deseguin dedan. Nigan diran obra onac,
 „Jaunaren graciari, bereac bezala aguincten
 „diotcat; eta gaistoac nere desdichari,
 „ceñaren erremedioa Jaunaren misericor-
 „dian ustede dan.

„Nere azqueneco vorondate au cum-
 „pli erazotceco Testamentaria , vorondate
 san-

„santu gucien eguiile ona Virgiña María;
 „Jesu-Cristoc Gurutceco bere Testamen-
 „tuán Amatzat utci ciguna icentatcendet,
 „eta Ama gozo onen amparo, eta pieda-
 „dean esperanza daucat, gucia nic deseat-
 cendedan baño ere obeto eraguingo duela.
 „Nere escuan dauden irabacion libre gu-
 „cien heredero, edo jabetzat Purgatorioco
 „Anima santa icentatcenditut, eta Jain-
 „coaren aurrean nere vitarteko onac izan-
 „ditecela, erreguoen dict.

„Guero enean nai det, nere vorondate
 „au beti firmea, eta dembora gucian ba-
 „liocoa izan dedilla. Eta orañdaño pensa-
 „mentuz, itzez eta obraz orren contra
 „eguindedan gucia, betico deseguitendet:
 „eta nere vorondate onetan firme nago,
 „eta viotz guztico negarraz firmatcendet:
 „eta nere eriotzaraño onetan irauteco pro-
 „positu sendo batez sellacendet. Testigu
 „dirala San Josef maitea, nere Aingueru
 „Guardacoa, nere iceneco Santua, San
 „Miguel, San Gabriel, eta San Rafael,
 „nere vorondate eta Testamentu onetar
 „presente arquitzen diranac.”

Ona Testamentu balioso, eta meritu
 andico bat, zuc eta nic, eta edoceñec iñó-
 ten calte, eta ofensa gabe, erraz edoceñ

demboraz, edoceñ lecutan, eta mundu guciaren aurrean eguin dezaqueguna.

Baña munduko gaucetan sarturic daudenaquin, eta cer utci, edo disponitu dutenaquin, Jaincoaren Ministroac bere celloa eracutsi beardu, eta arrazoi suaveaquin eria demboraz, ta juicioan Testamentua eguitera movitu beardu: era ta gracia onetan esanaz, Espíritu Santuac diola: *Eriotzara baño lén Justicia eguizu.* Eccli. 14. Jaincoari anima, eta bacoizari berea emateco, bere zor eta artcecoen contuac, aguiro eta garbiro ajustatu, eta aguizian ifini ditzala, Juicio cabala, eta vorondate librea daucan artean, bere acienda datorquionari eman diozala. Bere atceneco vorondate au ondo eguitean, Jaincoaren vorondatea eguiten duela.

Ascori Deabruac buruan sartzen, edo paratcendie, Testamentua eguiten badute, edo Sacramentuac artzen, illico dirala: ta ori bera aideac, eta eriarequin dabilzanac ascotan esaten dute, eta Jaincoac daqui, cer intencioarequin. Ta deabruaren gezur oiequin, Testamento, eta Sacramento gabe illtceco, peligro andi, eta jaquiña dá. ¡Ay cer calteac, cer ondorengo desdichac emendic datocen! Ondo adierazo bear zaide-

deabruen engaňu ori, eta orrelacoric ez dezatela sinistu, eta are guchiago esan. Jaincoac bacarric gure urte, **egun**, eta ordiuaç dauzca contaturic, ta **aren** vorondate santua dan artean, Testamentu eguiñ, eta Sacramentuac artu **arren**, iñorc ere, eta ecerc ere zu ecin illco **zaitu**, eta ez eriotza aurreratuco dizu.

Testamentua **eguiñaz**, carga andibatzure concienciatic botaco dezu, eta ori quendu, eta sosegu gueiagorequin egongo cera. Jaincoari, eta zure anima bacarrari ondo beguiratu, eta gauzac claro aguindu bear dituzu, guero zu illezquero, aiden artean auzi, eta deabruen aserreac utei ezditzzun, eta viciac beren animac, zure interes pusca bategatic, seculaco galdu ezditzzaten, eta aucitan zure ondasunac ondatu ez ditecen. Aucia deabrua dí ascorenzata:ta auciari ematen zaiona, gueienean deabruari ematen zaio: zuc nequez biribilla tuac, deabruac erraz banatcen, eta laster ondatcen ditu.

Confesore celodunac, conseju onac onela eman bear ditu, eta criari esan edoceñez fiatu ez dedilla, ezpada Jaincozco guizon andi jaquinsu batean, dudetan aren consejua aciertoraco artuaz. Eria libre, eta

goseguz Confesoreac utci beardu, eta andic
irten; edo heraren Testamentu, eta gaucetan
ez sartu.

Egempla obeto esango dizute: Un
griaco Erreguina Santa Isabel, beti santa
bezala vici, eta eriotzaraco prestaturic vici
bazan ere, araco Jaincoaren avisoa izan
zuenean, obeto prestatu zan; bere Tes
tamentua era onean egun zuen, eta zuena
Jesu-Cristoren provechoai utci cien, eta
beretzat ill janei pobre bacar bat gorde
zuen, eta Sacramentuac fede, eta amorio
andiaz artu, eta Cerura juan zan.

S. Carlos Borromeo, bere Milango erti
ra izurria etorri zanenn, bereala Testamen
tuaz prestatu zan, eta probeai, zuen gucha
berena bezala utci, eta munduko cargae
tatic arindu, eta Aingueru bat, edo asco
bezala, izurriac jo eta illtzen ceudenai Sa
cramentuac ematera, eta illtzen lagunce
raco, Jaunaren celoaz armatu, edo manea
tu, eta mirariac eguna cituen. ;Ah Jaun
goikoaren Ministro estimatuac! ;Eta ceñ
egemplo ederra au! Santuac, munduko on
dasunez betea, ta aberatsa izan bazan ere,
carga ori arindu, eta Jaincoaren espirituaz
bete, eta animen celoaz irazaqui, eta eriot
zaren ceñ bildur guchi ceukan.

Egem-

Escritura Sagraduac Ezequias Erre-
guearen egemploa contateen digu. Beñ ba-
tean au gaizquitu , eta oiean chit estuan
arquitcen zan : eta orra non Jaincoac Isa-
ías santua mandatu triste batequin bialdu
cion : eta dembora aietaco lisuraz, eta
oraiñgo solape, ta edergarrigabe , Jainco-
aren partez, claro sentencia au esan cion:
Dispone domui tuæ quia morieris tu . &
non vives. Ea , Erreguea : zureac egindu:
manea : maneazaite ; Testamentua egiztu,
ceren ill beardezun. Au esan eta Profeta
joan zan: Sentencia onen golpeaz chitez
antsiatuzan: beste aldera giratu, eta ne-
garrari , bereala eman cion.

Bere negar andien artean, justus beza-
la , Jaincoagana bereala biurtuzan eta vioz
humill batez bere vitzagatic oracio egui-
cion. Onetan Isaías Mandatari santuari, be-
re bidean cijoala , Jaincoac aguindu cion:
zoaz, eta Erregue tristeari esaiozu: aren
oracioa aditu dedala; eta amabost urteco
vicia luzatzen diodala. Ala milagrozco se-
ñale ciertoaz icusi zuen : eta guero ondo
vici , eta ondo illtzan.

Orañ zure contua: Erregue au Jainco-
tia, eta santua zan: Jaunaren gusto eta
vorondatea vioz onaz eguin zuen , eta mi-

sericordiazco obra on andl asco eguin ci-
tuen. Eta orrez guztiaz ere, eriotzaren ber-
ri illunac golpe batean arritu zuen; ceren
edadearen lorrean, oguei eta emereci ur-
teco Zalduna Jaincoaren Erreynoco Co-
roarequin, bere burua, Ceruco favore an-
dien artean, Erregue icusten zuen. Eta
Jaunaren mandatu, edo ill bearren senten-
ciaç beregandic atera zuen.

¿Cer sustoa, bada, eriotzaren berri
tristeaz, cer golpea artuko du, ez ura be-
zala justu, ezpada zu bezala becatari da-
nac? Ez ura bezala Jaincoaren bidean
zucen, ezpada zu bezala oquer dabilenac?
Argatic, nere Cristava, orañ, susto gabe,
demboraz, eta Jaincoaren paquean, Testa-
mentuaren eguinquierizun ori gueroco berea-
la eguzu. Ez arren zuzaz, eta ez edoceñez,
gauza oietaraco fiatut; eta ez zure jaquin
uste, edo prudencian, dio Espíritu Santuac
gueiegui estribatu bada gueren gaucetan,
Juez zucenac ezguera: mundua barbullez,
edo necioz beteric dago: "*Stultorum infi-*
nitus est numerus:" eta cembat arrotuago,
edo presumituago, ambat Jaincoagandic,
eta aciertotic urrutiago. Consejari ona bi-
llazu, zure acienda, Jaincoarequico, eta
mundua tequico galdu nai ezbadezu.

*IRUGARREN\$. AZQUENECO
Confesioa.*

Ondo illtceco , Penitenciaco Sacramen-
tua , bear bezela artcea , dá bigar-
ren Bidezcoaren Pausoa. Contuzco Jaun
edo Persona batec jornada luce bat cer
eguin duenean , bere echeco gauzac zu-
cenduaz gañera , bideraco neuriac ere on-
do artu bear ditu. Echeco gauzac , Tes-
tamentua mugonez eguiñaz zucéntcen di-
ra : Bideracoac , Penitenciaco Sacramentu,
edo Confesioaz. Jaincoaren Ministroa deit-
cen dutenean , eriaren aldera joangoda,
eta alduen ondoena esango dio.

“ Ea , Cristava , edo N. zure Jaincoaren
” Tribunaleraco bidean sartcen cera. E-
” riotzaren saltoaz beste mundura igaro,
” eta dan pensamenturic chiquieneraño
” zure vici guztico contu eman beardezu.
” Baña badaquizu Jaunac bere Juicioan
” barcatcenduela , emen aren ordeco Mi-
” nistroac barcatcen duen gucia. Orreta-
” co bada , Jaunaren icenean nator ni , zu-
” re pecatuen carga pisua quendu , eta ari-
” ñago , eta errazago beragana joanzaitean.
” Actu Contricioço andi bat eguiazco da-
” mu,

»mu , eta proposituaz , "viotz guztitic
 »eguin bear dezu : eta guero zure culpac,
 »ondo confesatceco , nic pocic argui e-
 »man eta lagunduko dizut."

Ceruco Medicu , edo confesoreac bere erregla seguru , eta jaquiñac ditu emen, noiz , eta nola lengo Confesioac berrirotu , edo confesio generala eragin bear dan. Erregla oriezaz baliatu , eta pacencia , eta prudenciaz armaturic lagunduko dio gaisoari, Eta onec orretaco ez dagoe la , edo guero eguiteco aitzaquiac emanaren , Confesoreac badaqui , orrela fia tu , eta Confesioa utci bear eztala ; bai cic , aldan bezala , bereala eraguiñ.

Beste Erreguearen Secretarioa , orrela eriotzac estuturic , arquitcen zan. ¡Ay ene dichagabea ! cion tristeac : ¡Aimbeste erresma paper , Erregue servitcen escribitu , eta nere conciencia garbitceco , pliego bat escribitu ezdet ! ¡Aimbeste Ceru urte oietan erraz irabaci nezaqueala oraiñ salvacioren peligro onetan nago ! Dacuscuna dák len chit ondo confesatuac , eta prestatuac ere , trance artan bildur oi dirala.

Ezequias , len esan degun Erreguea justua , eta contu onecoa zán : alere eriotza ren ispillaun bere burua icusi , eta chit

beregau saatu, ta Jaincoagana biurtu zan. Ala, eriotzatic escapatu, eta bere Canti-coan negarrez, eta pocez esan cion : *Re-
cogitabo tibi omnes annos meos in amari-
tudine animæ meæ.* Isai. 38. Zure aur-
rean ustez, Jauna, zucen ibilli izan naiz;
baña alere oraiñ aviso onequin, nere vi-
cico urte guciai, animaco damuaz erre-
paso bat eman bear diet, azturic, edo
bestela penitencia gabe ecer utci ote de-
dan. ¡Ah Cristava! ¡Erregue gazte Santu
batec, bere eriotzaren peligro, eta bil-
durraz aú eguin zuen! ¿Zuc pecatari gal-
dua izanic, cer naico dezu ordu artan?
Oraiñ eguiyu, ejemplo jaquin onec era-
custen duen bezela.

Corteco Jaun andi bat Erligioso baten
guelara joan eta esan cion : Aita nere vi-
ci guztico culpac soseguz, eta ondo Con-
fesatu nai ditut, quezca, edo escrupulo
gucietatic libratceco. Galdetucion orduan:
Eta Confesio general ori cergatic eguin
nai dezu? ¿Aita, ilcorra naiz, edo eztet
ill bear? Bai. Bada ordu segururic ezdet,
eta gueroenean ill beardet. Azqueneco
gaitcean, gauza onic eguingo ez det. Ne-
garrez andrea batetic, umeac bestetic:
gaizaren erremedioac, burua zoratua ta,
ordu

ordu artaraco utci nuelaco vioitceco dama , eta arra. Ez orise asco balio duen anima bat , det , eta orañ Confesio general on bat paquean eguin , eta seguratu maidet : eta Jaincoac nai duenean eriotza betor.

Onec bai San Agustinen consejua ondo artu zuela. " *Diabulus cbyrographum infirmantibus præbet : & ne de peccatis doleant, fidem tribuit : caro nem deficere adhuc sperat : parentes applaudunt : Medici, ut lucentur confortant : & sic divites moriuntur in inferno.* Serm. 58. "ad Frat. Apud Castejon Tom. I. Miss. III. Santuac dio : aberátsac illtceco gaizquiteean , penitenciaric ez dagüten , deabrua bere seguridade aquin batetic sartcen dá , bestetic berac vici nai : aideac animatcen dituzte : Medicuac desengañatcen ez dituzte : eta ala aberats tristeac infernuan illicen dira , cerén ill baño ere lén infernuco trance , edo infernu vician sarcen diran.

Ah Cristava! Demboraz zure beguiac argui itzazu , eta ordupo contuac orañ ondo atera itzazu. Osasunean guztia erraz dá. Penitenciaco Sacramentu au peccatu gucion erre medio seguro , eta erraza

za dá. Cembat eta oraiñ gueyagotan, eta obeto confesatcen ceran, oñduán ariñago, eta obeto. Alcandora edo errropa zuri lisibara ascotan dijoana, errazago, eta obeito garbitcen dá. Confesioa Ceruco lisiba, edo Jesu-Cristoren odol preciosoaren bani sagradu bat dá: asco tan or sartcen bacera, Jaincoaren Bildots, edo Agnus-Dei orrec zure animaco loyac quendu, eta egunoro garbiago gordeco zaitu.

LAUGARREN §. ILLTCECO COMUNIO edo Viatico Santua.

Ecernidadeco biaje onetan ondo presta-
tu, eta ibiltceco, Bidezcoac bezala,
janaria artu bear dezu. Jaincoaren Ceru-
co erregaloen artean duen bocaduric eder-
rena, gozoena, eta onena dá Jesu-Cris-
toren Gorputza, Cerutic etorri: zan Ogui-
vicia, eta berez Cerurako autetsi, edo
escogituen janari, edo Oguia: “*Quid
bonum, & pulchrum ejus? Frumentum
electorum. Panis vivus, qui de cælo des-
cendit. Zac. 9. Ioan. 6.*” Bidezcoai be-
cela, bidean goseac ill ezguindecen Je-
su-Cristoc janari aú prestatu cigun. Aú
bear bezala jateco, eria ondo paratcen
dá

dá, Confesioaz pecatuac garbitu , ta Jau-
naren gracian dagoela , Fede, Esperanza,
eta Caridadeco actuaquin. Orrez gañera
bere Lagun urcoaren amorioa beardu,
iñorc ecertan ofenditu bada , viotcetic ari
barcatuaz : eta berac iñor ecertan ofendi-
tu badu ari Jaincoaren icenean barcacioa
escatu , eta guciac paque , eta amorioan
gueratuaz.

Irugaren pauso onetan , chit barren-
dic pensatu , eta pisatu bear dezu , nola
Erregue gucien Erregue Sóberanoac , Ce-
tuetan daucan Magestade audi gucia chi-
quitu , edo estaliric , bere misericordiaz-
eo entrañagatic zu visitatcera etorri nai
duen : eta nola ezcutatua cortinapean be-
zala , eta accidenteen estalquiaquin bida-
torere , munduaren argua bera dán ar-
guiac aurrean etorrico diran eta Jaunaren
Ministroa zuriz janciric zure anima gar-
bia Ceruco leztaietara convidazera.

Onec Ceruco gloriaren Jabea , eta an-
go ondasun , eta prenda segurua , bere es-
cuetan gorderic , eta erreverencia andiaz
ecarriko dizu : esan nai det , Jesu-Cristo
gure Jainco , eta Guiguizon eguiazcoa,
bere amoriozco Sacramentuan , bocadu
gozo bacar artan , zure anima gracian
ba-

badago , bere amorez seculaco berequin bat eguiteco. Zure guelan orrela Jaincoaren Ministroa sartcen danean , cer esan, eta cer eguin bear dán , guero esango degu , eta bitartean Santuen egemploa obeto eracusico dizute.

Jesus Sacramentatu onen amorezco San Agustin illtceco gaitzaz cegoela , Viatico Sagradua , esan dan becela , eraman eioten : eta araco bere viotceco Jabe guztizco maitea icusi zuenean , aiñ eta onen poz andia artu zuen non bere lecuan vioza ecin cabitu-citzaion , eta amorioz ira-zaqui , urtu , eta egaca irten bearciola cirudien. Orduan Agustinen vioz amorosoa, beti eztia baño gozoagoa , eta orañ bere vicico gozoena , Ceruko fenix baten guisa , bere espiritu guciarequin asi zan modu onetan : Ongui etorria gerala , nere Criadore eta Redentorea. Ongui etorri, gure Paqueguillea. Ongui etorti, gure gaitcen erremedioa. Ongui etorri , gure Bideko Viaticoa. Ongui etorri , gure nequeen atsedena. Ongui etorri , gure penen consueloa. Ongui etorri , gure esperantzen saria. Onela Viaticoa devocioz artu ; eta amorez bere anima santa Jaincoari eman cion.

San-

Santo Tomás Dotore Ainguerauren vi-citzan contatcen dá , gaizquitu , eta Ceru-raco avisoa izandu zuenean , confesatu, eta Viatico santua escatu zuela. Au ecar-riicotenean , gorputcean argala bacegoen-ere , bere espiritu Aingueruzcoac indarrac emanic , lurrean etzin , edo belaunico jar-ri zan , eta guzizco erreverencia miragar-riaz Jaun Soberanoa artu zuen : eta cequie-nac bezala , humildade paregabeaz , Jau-nari erregutu cion , beraren gañean , eta aren Magestadeagatic escribitu zuena , on-zat beraren gloriaraco artu ciozala , eta bere jaquiñez , edo ignorancia barcaciozala eren bere obretan Jaunaren vorondatea beti billatu zuen. Jesucristo bere Maisuari aú esan , eta Viaticoa artu , eta Aingueraua bezala , Ainguruaquin Cerura joan zan.

Anima justu , edo gracian daudenenzat Sacramentu aú Ceruco vicitza bada gaizto eta pecatuco eriotzan daudenenzat , eriotzan vicitzan becela , animaren eriotza dá . Aita Recupito , ondo iltceco Libru bat en guilleac contatcendú , guizon bat gaiz-quitu , nai bezala confesatu , Viaticoa artu , eta salvacioaren señale andiaquin ill zala , eta Conventu batean enterratu zutela. Ar-rats artan Sacristaya Eliza icustera joan , eta

eta gorputz ori topatu zuen ateraric, eta
aren ondoan gigante itsusi izugarri bat.
Lasterca igues Preladuagana joan zan. Añ
bere Erligioso guciaquin procesioan Elei-
zara jetsi zan, ta Sacristavac esan zue-
na arrituric beguiz ecusi zuen.

Gigante icararti an cegoenari, Jaincoa-
ren partez galdetu cion: jnor zan, edo eér
nai zuen? Demonioa naiz ni, ta Jaunaren
licencia det, gorputz au, anima dagoen le-
cura, infernuetara erameteco. Baña Viat-
coan artu zuen Ostia orañdic emen dauca;
atera zaiuzu, bear dan lecuan gordetceco.
Forma sagradua atera cion. Orduan catea
ots arrigarri bat aditu zan, eta punto ba-
tean demonioa bere gorputz orrequin se-
culaco ondatu zan. Sacristava sustotic ih
zan, ta beste asco gaizquitu ciran. Italian
au icusi, ta aditu zuten guciak arritu cieran
ta gueroco utci gabe, bereala vici modu
berrian sartu ciran, jaun Sacramentatu,
bear dan becela beren viotcetan arteco,
eta obeto servitceco.

Aita Agustín Castejon, gure Misionero,
ta Erregueren predicadore famatua con-
tateen du, Misio batean, ta Jubiloco Co-
munionan, guizon galdu bat ondo confesat-
Cera atrevitu gabe, besteen artean sartu,

ta gaizqui comulgatu zala. Emazteac, aren vici charraren berri cequienac bezala aitutu, eta celatan egon, eta icusi zuen icara, eta pena andiaz, nola guizona, Judas bat egiñic Eleizatic echera biurtu zan. Arratsaldean viac atceneco Sermoiera, Jaunaren bendicioa artcera joan ciran. Guizon ori chit illun, ta sustoz igaroa echera zan: eta bere ustez reliquiaz beteric oiera joan zan. Baña ay; Cer lo pisua, ta infernurrañocoa izan zan! Biaramunean emazteac illotza bere ondoan arquitu zuen: eta aren anima erretcen betico infernuan.

Guizon bata, eta bestea comulgatu, ta illcirian: baña vicitzan gaizqui confesatceria, ta comulgatceria oituri dagoena, iñoi zere eriotzaco orduan baño, gaizquiago comulgatu ez oida. Oien caltean, zuc ondo vicitzen, eta ondo illtcen icasi ezazu.

BOSTGARREN §. OLEACIOA, EDO AZQUEEN UNCIOA.

Eriotza, cordelac estuiaz dijoa; eta erioa postaca dator. Cristavaren atceneco Pausoa au dá. Zure barrenean enzuten dezu Jaincoaren Pregoyac diona: Dembora gueyago izango ezta. Ay; Bereala ill bear

bearra: Juicioaren bildurra: ta betico cer
izango dan, laster icusi bearra! Erfarean
vildur oien artean, an daudenac diote: ba-
dijo aú: illtcen dá: laster betor Oleacios.
Aú dá atceneco Sacramentua, eta anima-
ren sendagarria. Anciñaco gauza Jaquiña
dá, Peleara, edo agoniara (guztia dá bat)
guizonac irteteco, lenago olioz eguiñ, edo
eman oi cirala, gorputza sendoago egote-
co, eta etsaien lazoai burla eguiteco.

Ori berá Eliz Ama Santac ilcer, edo
agonian sartceco dagoenaz, Oleacioan
eguiten du, aren anima, eta gorputza et-
saien contra sendoago armatceco: oiec, ta
beste virtuteac ditu Sacramentu onec. Sa-
cerdotea, lutoz becela, moraduz janciric,
guelan sartcen da: Olio Santua, eta mullo
molso batzuec artu, eta argui batequin
Oracio devociozco bat esango dizu, eta
an daudena ere bai, Jaincoari zugatic eta
conveni bada, zure osasunagatic erregu
diozatela. Zuri Sacramentu aú ondo artee-
co, onen virtuteac esango dizquizu, eta
Jaunaren escuetan osoro zure burua utci
dezazula, eta Oliacia emango dizu.

Egemploac, eriari Extremia-Uncioa ema-
tean, Jaincoac Sta. Maria Oñacense bere
siervari eracusten cion, anima ondo pres-

tuac chit indar andia artcen zutela; eta
len illac becela, erori, triste ceuden sen-
tiduac, Santac icusten cituen, chit garbi,
alai, eta eder guelditeen cirala. Eta San-
ta aú berau iltcen cegoela, Jesucristo Aingueru,
eta Santuaquin, bere ondoan icusi
zuen, beste gaisoac bezala bera consolat-
cen, eta animari indarra ematen: eta San
Pedro Ceruco guiltza escuan zuela, araco
convidatcen.

Santa Liduvina, Pazcoa egunean, iltcen
cegoela, ta Oleacioa mai batean prest ceu-
cala, Jesus ona, Ama Virgiña, Aingueru,
eta Santu ascorequin etorri, consolatu, eta
azquen Uncioa Cristoc berac eman cion,
berac ilteeco, candela Santari escuan ifini-
cion, berac iltcen lagundu, eta berac ani-
ma gloriaraco bere viocean artu cion.

Ruperto Errromaco Erreguea iltceco
gorian cegoen; baña asco becela, Oleacioa
artceeo gogo guchirequin, ta oidana, art-
cera, ceren etsayac, ta munduko ascoc esan
dan becela, buruan sartcen die, Testa-
mentua eguin, eta Sacramentua artu, eta
illco dirala. Baña Erregue oni Jaincoac ar-
gui eguin, eta contuan erorteko gracia
einan cion, eta chit gogotic escatu, eta
Oliaciona artcen zuela icusi zuen, cein in-

dar

dar andia Sacramentuaz animac, eta gorputzak artzen zuten. Sendatu zan eta Jaincoa obeto servitu, eta Santuac bezala lizaro u te ascoan bere Erreinoa gobernatu zuen. Eta orra, conveni danean, nola Oleatzeac, ez ill ezpada vicia, eta osasun lucea ematen duen.

Ondo iltoeko bada, eta odo iltcen icas-teco, lau pauso oyec beti zure animaren beguietan iduquitatzu: eta icusico dezu cer vicitza gozoa, eta cer paquezco eriotza izango dezun. Onelaeguiaz erioari eriotza emango dioxu. "*Ero mors tuæ, o mors. Osea 13.*" O erioa zure eriotza izango naiz. Basilisco, edo Ersuguea-gatic esan oida: baldin guizonari lenago beguiratzen badio, jéusiarequin iltcen duela; baña guizonac lenago ersuguea-icusten badu, guiznac beguiratuaz, bera iltcen duela. Zure eta eriotzaren imagina, edo representacio vicia, egun eguiña. Erioari lenago beguiratzen ezpadiozu, bere samintasun guiaz betjico ilko zaitu; baña zuc arreaa astuta ondo prestatuz beguiratzen badiozu, erioa bera ilko-dezu, eta acullu zorrotza quendu ta gezo gozo eguingo dezu. Guero gisoaren Consideracio, eta Afectioac ifiniko uida.

ONDO ILTCEN

LAGUNTCECO

EGERCICIOA.

I. § Jaincoaren MINISTROAC

EGUIN BEAR DUENA.

Gaitzac leku ematen duen artean, onec bere conseju sahutuak in eriari Testamenteria, esan dan bezala, eragin, eta segur ondo confesatzen lagundu bear dio; eta Bidezkoaren Ceruço janari, edo Saumentu gunciz santua, Viaticotzat, bear bezala artceco maneatu edo preparatu bear du, modu onetan esanaz;

Bersi onac, Cristaya N, berri onac: Ceruço ateao Zurezat erdiz erdi gaur idiquicen dira, eta pingo Medicu Soberanoa bere Viotceco amorioaz dator andic zugana.

Bljoa campora barrengo tristeza, bade Aingueruen alegria dan Jauna, gaur zure echan, eta viotcean artu bear dezu. ;O cér dicha zulea!

Bal-

Baldin eceren bearric edo gogoric ba-dezu, berac gucia, zuc nai baño ere obeto eguingo, eta cumplituco dizu.

Baldin zure pecatuac bildurcen bazaituzte, Jaun aú bera dá gucien erremedio, eta pagu osoa.

Baldin esayac, eta eriotzac icaratcen bazaituzte, bere graciaz guciac garaitceco lagundu, eta animatuco zaitu.

Baldin osasuna conveni bazatzu; bere escuan dauca. Animacoa Sacramentuan ematendu, bai eta gorputcecoa ere, ondo badagoquizu. Bera dá osasuna, eta vicitza.

Egun andia dá aú zuretzat: berri one-zaz Aingueriac berac admiraturic, Jesu-cristoren favorea icustera, eta bera adorat-crea, berarequin datozi zugana.

¿Orañ bada Cristava, berri on aú aditu, eta nor animatuco ezta? ¿Norc, tristeza utciric, eguiazco alegria viotcean artuko ez du? ¡Norc onelaco visitan Jaunaren misericordia gucia beregan artu, eta betetzat betico naico ez du!

Ea bada Cristava, idiqui, zabaldu, eta aleguiñaz viotz ori alaitu: ta Ceruco Etor-cari, zure Jaberic onenari ordu onean lecū emaiozu: eta pecatari penitentenzat Jaun au ceñ ona, ceñ berá, eta gozoa dan, ce-regaç

regan icusico dezu. Eta nic dacardon, eta ematen dizudan artean, bera ondo artceco, zure viotceco deseoric vicienaquin dicitu, eta esaiozu.

Atoz Jauna, atoz ordu onean, nere animaco ostatu pobre onetara: atoz, nere Jaungoico, nere Eguille, nere Jabe, nere Salvadorca, ni erremediatcera, animatcera consolatcera: zure amorez betetcera, eta Zu a: peguiz arpegui Ceruan icusteco desez bate irazaqui, eta prestatcera.

R I T U S.

Conferendi infirmis Eucbaristiam.

» **S**acerdos cum Viatico ingressus ægroti cubilum, dicat: **V. Pax huic domini. R. Et omnibus habitantibus in ea.**

Deposita custodia super mensam, genuflectit Sacramento, surgit, aspergit ægrotum in modum Crucis, postea circumstantes aqua benedicta dicens: *Asperges me Domine, &c. Miserere mei, Deus, &c. Gloria Patri, &c.* Repetitur: *Asperges me &c.*

Postea: *Adjutorium nostrum &c. Domine exaudi &c. Dominus vobiscum &c.*

ORE-

OREMUS.

Fxaudi nos, Dómine Sancte Pater omni-
potens æterne Deus, & mittere dig-
neris Sanctum Angelum tuum de Cielis,
qui custodiat, fovat, protegat, visitet,
atque defendat omnes habitantes in hoc
habitaculo. Per Christum Dóminum Nós-
trum. Amen.

Deinde. Confiteor Deo, &c. Tunc Sa-
cerdos dicit: Misereatur, &c. Indulgen-
tiæ, &c. Postea dicit: Dominus Jesus
Christus, qui dixit Discipulis suis: Quæ-
cumque ligaveritis super terram, erunt li-
gata, & in cœlo: & quæcumque solveri-
tis super terram, erunt soluta. & in cæ-
lo: de quorum numero quamvis indignos
nos esse voluit: ipse te absolvat ob omni-
bus peccatis, quæcumque cogitatione, lo-
cutione, operatione egisti, & à nexibus
peccatorum absolutum perducere digne-
tur ad regna cœlorum: qui cum Patre &
Spiritu Sancto vivit, & regnat in sœcula
œclorum. Amen.

Ad professionem fidei: Sacerdos Cru-
cem manu tenens quærerit vulgari sermo-
ne: Credis, &c.

Sacerdote ac etiari galdeacen dio: Si-

nistendezu Aita Jaungoico Omnipotente Ceruaren , eta luraren ; icustendiran , eta icusten ezdiran gauza gucien Criadorean? Eriac erantzutendu: Bai , sinisten det.

S. Sinisten dezu Jesu Cristo aten Seme bacarrean ? Bai , sinisten det.

S. Sinisten dezu Espíritu Santuan? Bai , sinisten det.

S. Sinisten dezu, Aita , eta Semea , eta Espíritu-Santua dirala iru Persona , eta eguiazco Jangoico bat? Bai , sinisten det.

S. Sinisten dezu , Jesu Cristo gure Jau-na , Guizona danez , Espíritu Santua en graciaz sortu , eta Santa María gloriosa-gandic jayo zala , beti Virgiña , Semea jaio baño lén , jaiotcean , eta jaio ezquero geratcenzala ? Bai , sinisten det.

S. Sinisten dezu , gure gucien salva-cioagatic padecitu zuela , gurutcean josiric il zala? Bai , sinisten det.

S. Sinisten dezu , enterratua izanzala , Limbora jachi , eta Santuen animacaren setorrera Santuaren beguira ceudenac andic atera cituela? Bai , sinisten det.

S. Sinisten dezu , irugarren egunean illen-artetic piztuzala , Ceruetara igó zala Aitaren escuetic dagoela , eta munduaren azqueanean andic yiciac , eta illac juzgat-

eera étorri bear duela? Bai, sinistendet.

S. Sinistendezu, gucioc gueren gorputcetan erresucitatu bear degula, beren gorputcetan bacoitzac merecitu zuen bezala, edo saria, edo castigua eraman dezan? Bai, sinistendet.

S. Gurutcea adoracera eman, eta esatendio: Adoratcen, eta bedeicatcen zaitugu, Cristo; ceren zure Gurutce santuaz mundua erredimitu cenduen.

Sacerdoteac gure Jesu-Cristoren Gorputza adoratu, eta arrendu, eta an daudenai eracutsi, eta eriari esaten dio.

S. Oraiñ Eliza Santa Catolicaren Sacramentuac, ceñaquin salvacioa aleantzatzen degun, confesatu bear dituzu. Sinistende zu Eleiza Santa Catolican, ceña dan Cristau fielen Congregacio bat, Bateo, eta beste Sacramentuaz, pecatuac barcatoen zaizquigula, eta betico viciaren eredero eguiten guerala? Bai, sinistendet.

S. Sinisten dezu, Jesu-Cristoc azquepeco asarian esan cituen Consagraciocb Itcen virtutez, eta edoceiñ Sacerdotec, dan pecatari, eta indignoená badaere, bear dan bezala ordenatu, eta esaten dituela, ogujaren substancia, edo itzac Cristoren Gorputz, eta ardoaren substancia,

edo

edo izanaz aren Odol biurteendala : eta
nic orañ nere escuetan daucadana Cristo-
ren eguiatzco Gorputza dala. Bai , sinis-
ten det.

S. ¿Orrezaz gañera, injuria, edo na-
gaberent bat egun dizuten guciai barca-
teen diezu vioctetic? Bai, barcartceu diet.

S. ¿Zuz itcez, edo obraz ofenditu di-
tuzunai barcacioa escateen diezu ? Bai,
escatcen diet.

Gauza oieç noiz , eta nola laburrago
galdetu bear diran , Sacerdoteac ondo be-
guiratucodu.

Sacerdoteac orduan esatendu : " *Dó-
mine , non sum dignus , &c.*" eta eriac
"arequin batean iru bider modu onetan.
" Jauna ez naiz ni diña , zu nere echean,
"edo animan sartceco ; baña zure itzaz
"nere anima salvatuco d.i."

"S. *Accipe frater vel soror , Viat-
cum Corporis Domini nostri Jesu-Chris-
ti qui te custodiat ab hoste maligno , &
perducat ad vitam æternam. Amen.*

"S. *Si non datur pro Vatico , dicat
Corpus Domini nostri Jesu Christi cus-
todiat animam tuam in vitam æternam.
Amen.*

S. *Abluat digitos &c. & dicat : Dá-
minus*

minus vobiscum: *Et cum spiritu tuo. Oremus. Domine Sancte Pater Omnipotens æterne Deus, fideliter deprecamur: ut accipienti fratri nostro Sacro Sanctum Corpus Domini Nostri Jesu Christi filii tui, tam corpori, quam animæ prossit ad remedium sempiternum. Amen.*

Guero Sacerdoteac alduen modurie suaveenarequin eriari esaten dio: **O añdic, Cristava**, beste Sacramento bat, edo atceneco Oleacio Santua arcea, falta zatzu. **¿Nai dezu, eta bear danean artececo, escatcen dezu?** Bai Jauna, bertatic, Jaincoac naī dueneco, escatcen det.

S. Bada nic ere beraren icenean emanago dizut.

Baña nola eria urrutti, edo iltceco peligroan dagoenean, Viatrico Santua, eta Oleacioa bereala artu bear diran, edo bata bestearen ondoren eman bear diran, oria nola dán orañ esango degu.

ORDO.

Ministrandi Sacramentum Extrema Unctionis.

Sacerdos: *Pax huic domini &c. ut sup. Orduan Sacerdoteac soseguz, ta beat dan*

beardan bezala eriari, enzuten badu, eta orretako badago, adierazotcendio Oleazioaren Sacramentua, eta onen virtuteac, esanaz modu onetan.

Jaincoaren vorondateaz bat gurea éguitea edo ari gurea sujetatcea, gucienzat conseju chit ona dá; baña orañ zurezat, Cristava, dá gauza bearra, bada zaude gaitz peligroso onec estutcen zaituela: berac ematendigun demboraz, eta misericordiaz baliagaitean animaco osasuna, eta guero gorputcecoa ere, conveni bada, alcantza dézazun.

Jaincoac eman cigun vicitza prestatua degula badaquizu: eta ala, escatcen digunean vorondate osoaz viurtu bear diogu: eta zor au pagatceco dembora etorri bazatzu, aleguera zaite, ceren munduko nequeetatic, eta Jaincoa ofenditceco peligroetatic libratcen ceran, eta gorputzaren cargarequin pecatuen oitura edo costumbrea quentcen dezun.

Sacramentuen favore, eta socorrua arturic joango cera vicitza onetatic, eta au dá mesede bat asco estimatu bear dezena. Sacramentuac artu dituzun gucian Jesu-Cristoren Odol preciosoaz, garbitu, oleatu, edo ungitua izan cera. Orañ artu bear.

bear dezun **Sacramentua Oleacio** santuua dá.

Au artuezquiero , gure iritcian , segu-
ru bazoazque Cerura. Aingueru , eta San-
tuac beren lagunzat ezagutu , eta bidera
irtengo zaizquitzu. Ama Virgiñac berac
besoetan artu , eta bere Semeagana , onen
señaleaz marcatua bezala eramango zaitu.

Olio santo onen uncioarequin gracia
gueitu , edo gueyago ematen dá : pecatu
venial , edo ariñac barcatu , animaco ei-
tasun , edo gaitzac sendatu , pecatuaren
reliquia , edo cutsuac quentcen dira. Olio
Santu onec alegria esan nai du , eta one-
zaz zure anima beteco du.

Gorputzaren parte , edo sentiduen le-
cu jaquiñac olioz eguingo dira : oriequin
eguin ciran gaiz , edo pecatuac , Jaincozo
erremedio onequin cura ditecen. One-
la deabruarequin peleatceco sendoago ir-
tengocera : eta eriotzaco orduan aren la-
zo , eta tentacioetatic escapatceco , eta
etsai guciac garaitceco.

Bear bada , eta zure animaraco con-
veni bada , gaiz onetic libratuko cera:
badá , Santiago Apostoluac dion bezala,
Sacramentu onec virtute ori badu. Baña
vicitzaren esperanza , eta deseo gueiegui
idu-

iduqui bear ez dezut: animari obeto begui-
ratceaz artu etzaitean: ezta cér-descon-
fian ere, Sacramentu onen gracia arceco,
bear dán estimacioa galdu ez dedin.

Beren osasunagatic Apostoluetara fie-
lac cijoacen fedearequin, Sacramentu aú
artcerazuc etorri bear dezu. Dumaric ez
iduqui, Jaincoaren mise icordiatu oraiñ
eguiten diozcagun oracio santuac, Eliza-
ren, eta Jesu Cristo gure Jaunaren perso-
nan, Jaincoac adituco dituela, bada iñorc
baño gueiago, eta obeto berac gure ona
nai digu. Berari onra, ta gloria secula gu-
cietan. Amen.

Sacerdoteac orañ, edo ondoen deritza-
nean, Jesu-Cristoren ondasunac, edo pe-
catuen barcacio, eta Indulgenciac beraren
icenean adierazoco diozca, ta fedeaz viot-
za jaso, eta guztiac irabazteco intencio
eguiten eracutsi eta lagunduco dio eriari.
Irabaci esan al baño andiagoac dira, eriot-
zaco orduraco Cristavai Aita Santu ascoc
Medalla, eta beste gaucetan emanac; eta
Cofradia santuetan sartu eta vici izandira-
nenzat: eta alá convenidá eriac demboraz
contuan paratcea, guero sentiduen usoa
galdu, edo beregan ez badaude ere. Esan
bear dio Elizaren Oracioac, Pater noster

Ave

Ave Maria, Credo eta Salvea, eta Jesusen
icen gozoa berequico ascotan aoz edo
viotcez bederic, esan ditzala, Jesus, Je-
sus milla vider, Jesus, María, eta Jose
nerequin beti izan diteala.

Esan bear dio Sacerdoteac : Jaincoac
gaitz artatic libratecen badu, berari graciac
ematera Eleizara joan bear duela. Beste
onelaco conseju, eta gauza onac.

Oleacioa emateco gauzac prest daudela
Sacerdoteac esaten dù: *Pax huic domui &c.*
Asperges me. &c. Adjutorium nostrum in
nomine Dómini. &c. *Dóminus vobiscum. &c.*
Oremus. Introeat, Dómine Jesuchriste, do-
mum hanc sub nostræ humilitatis ingresu,
æterna felicitas, divina prosperitas, serena
lætitia, charitas fructuosa, sanitas sempi-
terna: effugiat ex hoc loco accessus dæmo-
num, adsinet Angeli pacis, domumque hanc
deserat omnis maligna discordia. Magnifi-
ca, Dómine, super nos nomen sanctum
tuum & benedic ✠ nostræ conversationi:
Sanctifica nostræ humilitatis ingresum, qui
sanctus, & pius es, & permanes cum Pa-
tre, & Spíritu Sancto in sæcula sæculorum.
Amen.

Oremus. Deprecemur Dóminum nostrum
Iesum Christum, ut benedicendo benedi-

cat ✠ hoc tabernaculum, & omnes habitantes in eo, & det eis Angelorum bonum custodem, & faciat eos sibi servire ad considerandum mirabilia de lege sua: avertat ab eis omnes contrarias potestates, eripiat eos ab omni formidine, & ab omni perturbatione, ac sanos in hoc tabernaculo custodire dignetur. Qui cum Patre, & Spíitu Sancto vivit, & regnat Deus in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus. Exaudi nos, Dómine Sancte Pater omnipotens æterne Deus, & mittere digneris Sanctum Angelum tuum de cœlis qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat, omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dóminum nostrum, Amen.

Guero Confesio generala, eadem Ni peccataria, &c. peccatu venialac barefaced, saten dā, ta Sacerdoteac: *Misereatur sui G.* R. Amen. *Indulgentiam &c.* R. Amen.

In nomine Patris, & Filii, & Spíritus Sancti, extinguâtur in te omnis virtus diaboli per impositionem manuum nostrarum, & per invocationem omnium Sanctorum Angelorum, Archangelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum,

num, atque omnium simul Sanct. Amen.

Deinde ungit infirmum, dicens:

Ad oculos. Per instam sanctam Unctio-
nem †, & suam piissimam misericordiam
indulgeat tibi Dominus quidquid per vis-
sum deliquisti. Amen.

» *Ad uares.* Per instam Sanctam Un-
ctionem † & suam piissimam misericor-
diam indulgeat tibi Dominus quidquid
per auditum deliquisti. Amen.

» *Ad nares.* Per instam Sanctam Un-
ctionem †, et suam piissimam misericor-
diam indulgeat tibi Dominus quidquid
per odoratum deliquisti. Amen.

» *Ad os compresis labijs.* Per istam
sanctam Unctionem †, & suam piissimam
misericordiam indulgeat tibi Dominus
quidquid per gustum, & locutionem de-
liquisti. Amen.

» *Ad manus.* Per istam sanctam Un-
ctionem † & suam piissimam misericor-
diam indulgeat tibi Dominus quidquid
per tactam deliquisti. Amen.

» *Ad pedes.* Per istam sanctam Unctio-
nem †, & suam piissimam misericordiam
indulgeat tibi Dominus quidquid per
gressum deliquisti. Amen.

Deinde Sacerdos dicit: Kirie eleison.

» Christe eleison, Kirie eleison. Pater nos-
 » ter, &c. Et ne nos iducas, &c. ¶ Salvum
 » fac servum tuum Rx. Deus meus speran-
 » tem int̄e ¶ Mitte ei Domine auxilium de
 » sancto. Rx. Et de Sion tuere eum. ¶ Sto ei
 » Domine, turris fortitudinis Rx. A facie ini-
 » mici. ¶ Nihil proficiat inimicus in eo. Rx.
 » Et filius iniquitatis no apponat nocere ei.
 » ¶ Domine exaudi orationem meam, &c.
 » Dominus vobiscum, &c.

» *Oremus.* Domine Deus, qui per Apos-
 » tolum tuum Iacobum locutus es Infirma-
 » tur quis in vobis Inducat Presbyteros Ec-
 » clesiæ, & orent super eum, ungentes eum
 » Oleo in nomine Domini: & oratio fidei
 » savabit infirmum, & alleviabit eum Do-
 » minus: & si in peccatis sit, remittentur
 » ei: cura, quæsumus, Redemptor noster
 » gratia Sancti Spiritus langores istius infir-
 » mi, ejusque sana vulnera, & dimitte pec-
 » cata, atque dolores cunctos mentis, &
 » corporis ab eo expelle, plenamque inter-
 » rius, & exterius, sanitatem misericordi-
 » ter redde, ut ope misericordiæ tuæ resti-
 » tutus, ad pristina reperetur officia. Qui
 » cum Patre, & Spiritu Sancto vivis, &
 » regnas Deus in Sæcula sæculorum. Amen.
 » *Oremus.* Respice, quæsumus, Domi-

„ne,

„ne, famulum tuum N. in infirmitate sui
 „corporis fatiscentem , & animam refore,
 „quam creasti ; ut castigationibus emen-
 „datus , se tua sentiat medicina salvatum.
 Per Cristum Dominum nostrum. Amen.

„Oremus. Domine Sancte , Pater om-
 „nipotens æterne Deus , qui bendictionis
 „tuæ gratiam ægris infundendo corporibus,
 „facturam tuam multiplici pietate custo-
 „dis : ad invocationem tui nominis benig-
 „nus asiste , ut famulum tuum ab ægritu-
 „dine liberatum, & sanitate donatum, dex-
 „tera tua erigas, virtute confirmes, potes-
 „tate tueris, atque Ecclesiæ tuæ Sanctæ,
 „cum omni desiderata prosperitate resti-
 „tuas.” Per Christum Dominum nostrum.
 Amen.

Oleacioco oracio oieç esan , eta Sacer-
 doteac , aviso , eta conseju santuac eriarri
 emango diozca , Jaincoaren vorondatea
 bada , eriotza santu bat izandezan : esaien
 tentacioen contra animatucodu.

Ur bedincatua , eta gurutce , edo Santo
 Cristoa an utcico diozca , ari ascotan be-
 guiratu , eta devocioz muñ eguiteco , eta
 bere viotcean sartceco.

Echecoac ere contuan paratucoditu,
 baldin berriz confesatcea eriac nai , edo es-
 catcen

catcen badu, edo gaizac estutcen, edo agonian sartcen badu, bereala Jaincoaren Ministroa avisatu, edo deitu dezatela illtcen lagun diozan, eta aren anima Jaunari Eleizaren oracioquin encomenda diozan.

INDULGENCIA PLENARIA, EDO
pecatuen barcacio osoa, Aita Santu Benedito amalau garrenac Cristavari eriotzaco orduraco, 1747. garen urtean emana,

Indulgencia andi au, besteac bezala, eri-
 ac irabazteco, Confesore Jaun orreta-
 taco Aita Santuaren escua duenac, Sacra-
 mentuac artu ezquero avisatucodu, eta
 Bendicioa oraiñ esangodan bezala, Aita
 Santuaren icenean emangodio.

MODUS.

- » Indulgentiam pro articulo mortis im-
- » pertiendi à Papa approbatus in Constit.
- » Pia Mater, Nonis Aprilis an. 1747.
- » Adjutorium nostrum, &c.
- » Ne reminiscaris Domine delicta fa-
- » muli tui (ancillæ tuæ, & sic dinceps)
- » neque vidictam sumas de peccatis ejus.
- » Kirie eleison, &c. Pater noster, &c. Et
- nte

„et ne nos inducas, &c. ¶ Salvum fac ser-
vum tuum. ¶ Deus mens sperantem in te.
¶ Domine exaudi, &c. Dominus vobis-
cum, &c.

„Oremus. Clementissime Deus, Pater
misericordiarum, & Deus totius conso-
lationis, qui neminem vis perire in te
credentem, & sperantem; secundum
multitudinem miserationum tuarum res-
pice propius Famulum tuum N. quem
tibi vera fides, & spes commendant. Vi-
sita eum in salutari tuo, & per unigeniti
& Passionem, & mortem omnium ei deli-
ctorum suorum remissionem, & veniam
clementer indulge ut eius anima in hora
exitus sui Te Iudicem propitiatum inve-
niat, & in sanguine eiusdem Filij tui ab
omni macula abluta, transire ad vitam
mereatur perpetuam. Per undem Chris-
tum Dñm. nostrum. Amen.

„Tum dicto, Confiteor Deo, & Mise-
reatur, &c. Sacerdos dicit:

„Dominus noster Jesus-Christus, Filius
Dei, qui Beato Petro Apostolo suo dedit
potestatem ligandi, atque solvendi, per
suam piissimam misericordiam recipiat
confessionem tuam, & restituat tibi sto-
lam primam, quam in Baptismate rece-
pisti;

„pisti: & Ego facultate mihi ab Aposto-
 „lica Sede tributa Ildulgentiam plenariam,
 „& remissionem omnium peccatorum tibi
 „concedo. In nomine Patris, & Filij, &
 „Spiritus Sancti.

„Per sacrosancta humanæ reparatio-
 „nis Mysteria remittat tibi Omnipotens
 „Deus omnes præsentis, & futuræ vitæ
 „pœnas, Paradisi portas aperiat, & ad gau-
 „dia sempiterna perducat. Amen. Bene-
 „dicat te Omnipotens Deus Pater, & Fi-
 „lius, & Spiritus Sanctus Amen.

Azquenean, edo Sacerdoteari ondoen
 deritzanean, Bulda Santuaren Indulgen-
 cia amango dio.

Echecoac, edo eriari laguntcen diote-
 nac contuan iñíco ditu, nola deabruac
 aienatceco, ur bedeicatuaz noizean beiñ
 eria, eta guela eguitea, Eleiza Santaren
 erremedioa dñ, eta nola usatu beardu-
 ten, eta eria bere neque edo gaitzaren es-
 tutastunetan animatu, eta consolatu bear
 duten, beren conseju onaquin, eta platica
 santuaquin: eta beste gauzac, eta mun-
 duco vanidadezco, eta itz gaiztoac eriaren
 aurrean ezdirala esan, edo contatu bear;
 baicic animaren calteco etsaiac bezala an-
 dic aieuatu.

Ordo Commendationis animæ.

Kirie eleison.

Christe eleison.

Kirie eleison.

Sancta Maria, ora pro eo.

Omnes Sancti Angeli, & Anchangeli, orate.

Sancte Abel, ora pro eo.

Omnes Chori Iustorum, ora pro eo.

Sancte Abraham, ora pro eo.

Sancte Ioannes Baptista, ora pro eo.

Sancte Ioseph, ora pro eo.

Omnes Sancti Patriarchæ & Prophetæ, or.

Sancte Petre, ora pro eo.

Sancte Paule, ora pro eo.

Sancte Andrea, ora pro eo.

Sancte Ioannes, ora pro eo.

Omnes Sancti Apostolin & Evangelistæ, or.

Omnes Sancti Discipuli Dñi, orate pro eo.

Omnes Sancti Innocentes, orate pro eo.

Sancte Stephane, ora pro eo.

Sancte Laurenti, ora pro eo.

Omnes Sancti Martires, orate pro eo.

Sancte Silvester, ora pro eo.

Sancte Gregori, ora pro eo.

Sancte Agustine, ora pro eo.

Omnes Sancti Pontifices: & Confesores, orate.

Sancte Benedicte, ora pro eo.

Sancte Francisce, ora pro eo.
Omnes Sancti Monachi, & Eremitæ, orat.
Sancta Maria Magdalena, ora pro eo.
Sancta Lucia, ora pro eo.
Omnes Sanctæ Virgines, & Viduæ, orat.
Omnes Sancti, & Sanctæ Dei, intercedite &c.
Propitius esto. Parce ei Domine.
Propitus esto. Libera eum Domine.
Propitius esto. Libera eum Domine.
Ab ira tua. Libera eum Domine.
A periculo mortis. Libera eum Domine,
A mala morte. Libera eum Domine.
A pœnis inferni. Libera eum Domine.
Ab omni malo. Libera eum Domine.
A potestate diaboli. Libera eum Domine.
Per Nativitatem tuam. Libera eum Domine.
Per Crucem, & Passionem tuam. Libera, &c.
Per mortem, & Sepulturam tuam. Libera, &c
Per gloriosam Resurrectionem tuam. Libe-
ra eum Domine.
Per Admirabilem Ascensionem tuam. Li-
bera eum Domine.
Per gratiam Spiritus Sancti Paracliti. Li-
bera eum Domine.
In die Iuditij. Libera eum Domine.
Pecatores. Te rogamus audi nos.
Ut ei parcas. Te rogamus audi nos.
Kirie eleison. Christe eleison. Kirie eleison.

Dein-

Deinde cum in agone sui exitus anima
anxiatur dicantur sequentes Orationes.

Santuai Letaniaquin onela deitu , ta
eria agonian sartcean , urrengo Elizaren
oracioac esatendira.

„ Proficiscere anima Christiana de hoc
„ mundo in nomine Dei Patris Omnipoten-
„ tis, qui te creavit: in nomine Iesu Christi
„ Filij vivi , qui pro te pasus est: In no-
„ mine Spiritus Sancti, qui in te effusus est
„ in nomine Angelorum , & Archangelo-
„ rum: in nomine Thronorum , & Domina-
„ tionum : in nomine Principatum , &
„ Postestatum : in nomine Cherubin , & Se-
„ raphin : in nomine Patriarcharum , & Pro-
„ phetarum : in nomine Sanctorum Apos-
„ tolorum , & Evangelistarum ; in nomine
„ Sanctorum Martyrum & Confessorum : in
„ nomine Sanctorum Monachorum , & Ere-
„ mitarum : in nomine Sanctorum Virgi-
„ num , & omnium Sanctorum , & Sancta-
„ rum Dei : hodie sit in pece locus tuus , &
„ habitatio tua in Sancta Sion. Per eundem
„ Christum Dominum &c.

„ *Oratio.* Deus misericors , Deus cle-
„ mens, Deus, qui secundum multitudinem
„ miserationum tuarum peccatorum peni-
„ tentium deles , & prætitorum criminum
cul-

„culpas venia remissionis evacuas : respi-
 „ce propitus super hunc famulum tuum
 „N. & remissionem omnium peccatorum
 „suorum tota cordis confessione poscen-
 „tem deprecatus exaudi. Renova in eo,
 „piissime Pater quidquid terrena fragilita-
 „te corruptum , vel quidquid diabolica
 „fraude violatum est , & unitati corporis
 „Ecclesiæ membrum redemptionis annec-
 „te. Miserere Domine gemituum , misere-
 „re lacrymarum eius: & non habentem fi-
 „duciam , nisi in tua misericordia , ad tuæ
 „sacramentum reconciliationis admitte.
 • Per Christum Dominum nostrum. Amen.

„Commendo te omnipotenti Deo, cha-
 „rissime frater , & ei cuius es creatura
 „committo : ut cum humanitatis debitum,
 „morte interveniente persolveris , ad Auc-
 „torem tuum , qui te de limo terræ for-
 „maverat , revertaris. Egredienti itaque
 „animæ tuæ de corpore , splendidus An-
 „gelorum cætus occurrat : judex Aposto-
 „lorum tibi senatus adveniat : candidato-
 „rum tibi Martirum triuniphator exerci-
 „tus obviet : liliata rutilantium te Con-
 „fessorum turma circundet : jubilantium
 „te Virginum chorus excipiat: & beatas
 „quietis in sinu Patriarcharum te comple-

»xus astringat : mitis atque festivus Chris-
 »ti Iesu tibi aspectus appareat , qui te in-
 »ter asistentes sibi jugiter interesse decer-
 »nat. Ignores omne , quod horret in te-
 »nebris , quod stridet in flammis , quod
 »cruciat in tormentis. Cedat tibi teterri-
 »mus satanas cum satellitibus suis : in ad-
 »ventu tuo , te comitantibus Angelus , con-
 »tremiscat , atque in æternæ noctis chaos
 »immane diffugiat. Exurgat Deus , & di-
 »sipentur inimici eius , et fugiant , qui ode-
 »runt eum , à facie eius. Sicut deficit fu-
 »mus deficiant sicut fluit cera à facie ig-
 »nis , sic pereant peccatores à facie Dei ,
 »et justi epulentur , & exultent in cons-
 »pectu Dei. Confundantur igitur , & eru-
 »bescant omnes tartareæ legiones , & mi-
 »nistri sanetæ iter tuum impedire non au-
 »deant.

»Liberet te à crutiatu Christus , qui
 »pro te crucifixus est. Liberet te ab æter-
 »na morte Christus , qui pro te mori dig-
 »natus est. Constituat te Christus Filius
 »Dei intra Paradisi sui semper amœna vi-
 »rentia , & inter oves suas te verus ille
 »Pastor agnoscat. Ille ab omnibus pecca-
 »tis te absolvat ; atque ad dexteram suam
 »in electorum suorum te sorte constituat ,

„Redemptorem tuum facie ad faciem
 „deas, & præsens semper assistens ma-
 „nifestissimam beatis oculis aspicias veri-
 „tatem. Constitutus igitur inter agmina
 „beatorum contemplationis divinæ dulce-
 „dine potiaris in sæcula seculorum. Am.

„*Oratio.* Suscipe Domine servum tuum
 „in locum sperandæ sibi salvationis à mi-
 „sericordia tua. Amen.

„Libera Domine animam servi tui ex
 „omnibus periculis inferni, & de laqueis
 „pænarum & ex omnibus tribulationi-
 „bus. Amen.

„Libera Domine animam servi tui,
 „sicut liberasti Henoc, & Eliam de com-
 „muni morte mundi. Amen.

„Libera Domine animam servi tui,
 „sicut liberasti Noe de diluvio. Amen.

„Libera Domine animam servi tui
 „sicut liberasti Abraham de Ur Caldæo-
 „rum. Amen.

„Libera Domine animam servi tui, si-
 „cut liberasti Job de passionibus suis. Am.

„Libera Domine animam servi tui, si-
 „cut liberasti Isac de hostia, & de manu
 „Patris sui Abrahæ. Amen.

„Libera Domine animam servi tui, si-
 „cut liberasti Lot de Sodomis, & de flam-
 „ma ignis. Amen.

„Libera Domine animam servi tui, si-
 „cut liberasti Moysen de manu Pharaonis Regis Ægyptiorum. Amen.

„Libera Domine animam servi tui
 „sicut liberasti Danielem de Lacu Leonum. Amen.

„Libera Domine animam servi tui, si-
 „cut liberasti tres pueros de camino ignis
 „ardentis, & de manu Regis iniqui. Amen.

„Libera Domine animam servi sui.
 „sicut liberasti Susanam de falso criminie. Amen.

„Libera Domine animam servi tui,
 „sicut liberasti David de manu Regis Saul,
 „et de manu Goliæ. Amen.

„Libera Domine animam servi tui, sicut
 „liberasti Petrum & Paulum de carceribus.

„Et sicut beatissimam Theclam, virginem & martirem tuam de tribus atrocissimis tormentis liberasti, sic liberare
 „digneris animam huius servi tui, & tecum facias in bonis congaudere cœlestibus. Amen.

“*Oratio.* Commendamus tibi Domine animam famuli tui N. preciamurque te Domine Iesu Christe Salvator mundi, ut propter quam ad terram misericorditer descendisti Patriarcharum tuorum sinibus insinua-

sinuare non renuas. Agnosce Domine creaturam tuam, non a diis alienis creatam, sed a te solo Deo vivo, & vero: quia non est alius Deus praeter te, & non est secundum opera tua. Lætifica Domine animam eius in conspectu tuo, et ne memineris iniquitatum eius antiquarum, et ebrietatum, quas suscitavit furor, sive fervor mali desiderii. Licet enim peccaverit, tamen Patrem, et Filium, et Spiritum Sanctum non negavit, sed credidit, et zelum Dei in se habuit, et Deum, qui fecit omnia, fideliter adoravit.

„Oratio. Delicta juventutis, et ignorantias ejus quæsumus, ne memineris, Domine; sed secundum magnam misericordiam tuam memor esto illus in gloria claritatis tuæ. Aperiantur ei cœli, collætentur illi Angeli. In regnum tuum Domini servum tuum suscipe. Suscipiat eum Sanctus Michael Archangelus Dei, qui militiæ cœlestis meruit principatum. Veniant illi ob viam Sancti Angeli Dei, et perducant eum in civitatem cœlestem Ierusalem. Suscipiat eum beatus Petrus Apostolus, cui a Deo claves regni cœlestis traditæ sunt. Adjuvet eum Sanctus Paulus Apostolus, qui dignus fuit esse vas electionis. Intercedat pro eo Sanc-

Sanctis Ioannis electus Dei Apostolus, cui
revelata sunt secreta cœlestia. Orent pro eo
omnes Sancti Apostoli, quibus a Domino
data est potestas ligandi, atque solvendi.
Intercedant pro eo omnes sancti, & electi
Dei, qui pro Christi nomine tormenta in
hoc sæculo sustinuerunt: ut vinculis earthis
exutus pervenire mereatur ad gloriam reg-
ni cœlestis, prestante Domino nostro Iesu
Christo. Qui cum Patre, & Espíritu Santo
vivit, & regnat in sæcula sæculorum. Am.

„Si anxiatur anima dicitur Ps. 9. Con-
fitemini Domino, & totus Ps. Beati imma-
culati &c.

„Egressa anima de corpore dicatur:
Subvenite Sancti Dei, occurrite Angeli Do-
mini, suscipientes animam eius, offerentes
eam in conspectu Altissimi. Suscipiat te
Christus, qui vocavit te, & in sinum Abra-
hæ Angeli deducant te. Suscipientes ani-
mam eius, offerentes eam in conspectu Altissimi.
Requiem æternam, &c. Offerentes
eam in conspectu Altissimi. Kirie eleison,
&c. Pater noster. Et ne nos inducas &c.
Requiem æternam dona ei Doñe. &c. Apo-
ta inferi, Erue Doñe. Animam eius &c.

„Oremus. Tibi, Domine commenda-
mus animam famuli tui N. ut defunctus sæ-

culo tibi vivat : & quæ per fragilitatem
humanæ conversationis peccata commisit,
tu venia misericordiosissimæ pietatis abs-
terge. Per Christum , &c."

Oiec dirade, nere Cristava, ill arteraño
bati Eliza santac , ondo iltcen laguntceco,
eguiten diozcan oraciotic usatuen , eta ja-
quiñenac. Eta zuc obeto aditceco , zure
eriotzeco orduan, zugatic cer eguingodan,
eta Jaincoari cér escatu zaion, **Eusquera**
esango dizut guztia.

Soseguz iltceco , dembora eta dicha
izaten badezu , jaquizu , esan diran Leta-
nia , edo Escari laburretan, Jaincoari zu-
gatic erregutcen zaiola , vitarteco ifiñiaz
Ama Virgiña Ainguera, eta Santuac, Abel
justutic asi, eta beste dirán guciac. Orren
ondoren Eliza Ama Santac zure animaren
Gomendio , edo recomendacioa , zu ill ar-
tean, modu onetan eguitendu.

ANIMAREN RECOMENDACIOA, *edo Gomendioa.*

Zoaz zure bidean anima Christava,
mundu onetatic irtenzaite , Aita
Jainco guciz poderoso , ecerezeric egui-
cinduenaren icenean. Jesu Cristo Jainco vi-
cia-

ciaren Seme bere eriotzarequin etredimitu cinduenaren icenean. Espiritu Santu zuri eman citzatzunaren icenean. Ainguera, eta Arcangelen icenean. Trono, eta Dominacioen icenean. Principadu, eta Potestadeen icenean. Querubin, eta Serafinen icenean. Patriarca, eta Profeten icenean. Apostolo, eta Evangelisten icenean. Martiri, eta Confesoreen icenean. Monge, eta Ermitañoen icenean. Virgiña, eta Alargun Santen icenean. Jaincoaren Santu, eta Santa gucien icenean. Oriez gucias ampara zaitzatela, eta zure lagun izan diteala. Gaurco egunetic paque, eta descansuzzo lecua zuretzat izan dedilla, eta zure viciteguia Ceruco Sion Santuan: Jesu-Cristo gure Jaunaren merecimentuac gatic. Amen.

Bigarren Oracioa. »Jainco misericordioso, Jangoico berá, Jaungoico zure piedadearen aunditasunaz batean eguiazco penitenteen pecatuac bacatzen, eta zure graciaz igaroco culpcn manchac quentzen dituzuna: zure misericordiazco beguiaz beguira zaiozu N. zure sierbo oni, ceñiac bere viotceco, eta eguiazco confesioaz bere culpa gucien barcacioa escatzen dizun. Aita guciz poderosoa, anima

onetan gaizqui eguiñic arquitcen dan gucia, dala lurreco argaltasunaz, dala deabruaren engañuz, eta zure Odol preciosoaz erredimitutaco miembroa bezala, Eleiza Santa Catolicaren gorputzarequin bat eguizu. Onen andia eta negarren lastima iduquizazu Jauna: bada Zu gan, eta ez bestegan, eta zure misericordian confianza iduquidu. Zure Eliza Santaren humea bezala arrezazu zure gracián Jesu-Cristo gure Jaunaren meritoacgatic. Amen.

Irugarren Oracioa. »Anai guciz mai-tea, Jainco omnipotente zure Criadoreari, ceñarena ceran, encomendatcen zaitut: berac nai duenean, eriotzari zure zorra pagatu, eta zure Eguille lurreco autentic eguiñ cinduenagana biur zaitecen. Zure Anima gorputcetic dijoanari bada Aingueruen egercitu ederra datorquiola videra: Apostolo santu zure Juezac ondo artu zaitzatela: Martiri santu triunsadoreac videra irten diteala: Confesore gloriosoac lagun dizazutela: Virgiña garbiac amparazaitzatela: eta Patriarcac bereu paque lecu, eta besoen artean arzaitzatela. Aleguere, eta gozo Jesu Cristoren arpegquia aguertu daquizula, eta bere Cerrutarren artean betico ipiñi zaitzala. In-

fernuko illuntasunac , ango su , garrac , ango tormentuac zerequin cer icusiric izan ez dezatela. Quen emendic , ta urriuti dijoala Satanas izugarria bere tropa guciagrin : eta Ainguernac zuri laguntcera e torri , eta diabrua igues bere toquira onda dedilla.

”Jaiquibedi , betor gure Jaungoicoa , eta arrasabite aren etsaiac : eta aren Magestadea ecin icusi dutenac , aren beguietatic aienabitez: Quea bezala deseguin diteala , eta nola arguizagula suaren aldean erregaldu , eta urtuteen dan , ala pecatariac Jaincoaren beguietan galdu diteala. Justuec berriz favorez , eta erregaloz Jaincoaren aurrean beteac izan diteala. Lotsa bitez bada , eta onda bitez betico Satanas , eta aren infernuco lagun guciac , eta zuri Ceruco videa eragozteria atrevitu ez diteala.

”Jesu-Cristo gure Jaun , zugatic Gurutcean egon zanac , infernuco penetatic libra zaitzala. Jesu-Cristo gure Erredentore , zugatic eriotza artu nai izan zuenac , betico eriotzatic libra zaitzala. Jesu Cristo Jaungoico viciaren Seine , zure Salvadore egnin zanac bere Paraisuko Vergel , eta gloriaco lore ederren artean sartu zaitzala

zala ; eta animen Arzial nagusi eguiaz-coaz bezala zure anima bere ardiene artean beretzat ezagutu , eta lecúa dizula. Sacerdote andiac bezala berac zure peca-tu gucien barcacioa dizula , eta suerte, eta zorioneco Justu eta Santuen artean, zure Salvadorearen arpeguiia claro, eta be-ti aren escuetic icusteco diña eguin zait-zala : eta beraren aurrean zaudela , begui zorionecoz eguiia guziz arguia icusi deza-zula : eta Jangoicoaren Semeen artean jarriric , beraren edertasun gacia icusi, ta goza dezazula secula seculacoetan An.

Gure Jaungoikoari animagatic escariac.

Arezazu , Jauna, zure siervo au be-re salvacioco , zure misericordia-gandje ueste duea lectu artan, Beti eranzu-ten dá. Amen.

„Librezazu , Jauna zure siervo onen anima infernuco peligro gocietatic, pena, eta estutasun gocietatic. Amen.

„Librezazu , Jauna , zure siervo onen anima , Enoc , eta Elias munduko eriotza jaquiñetik libratu cinduen bezala. Amen.

„Librazazu , Jauna , zure siervo onen anima , Noe , dilubioco uretan ito et-cedin

cedin libratu cenduen bezala. Amen.

”Librazazu , Jauna, zure siervo onen anima, Abraan Caldeoien su , eta garretatic libratu cenduen bezala. Amen.

”Librezazu , Jauna , zurc siervo onen anima, Job Santua bere neque , eta penetatic libratu cenduen bezala. Amen.

”Librezazu , Jauna , zure siervo onen anima , Isac bere Aitaren sacrificio , eta eriotzatic libratu cenduen bezala. Amen.

”Librezazu, Jauna zure siervo onen anima , Lot Sodomaco sugar izugarriatatic libratu cenduen bezala. Amen.

”Librazazu , Jauna , zure siervo onen anima , Moises Faraon Egiptoco Erreguearen escuetatic libratu cenduen bezala. Amen,

”Librazazu , Jauna, zure siervo onen anima , Daniel Leoi goseteetatic libratu cenduen bezala. Amen.

”Librazazu , Jauna, zure siervo onen anima , iru guizon guzteac Babiloniaco labe irazaquitic, eta Erregue gaistoaren escuetatic libratu cinduen bezala. Amen.

”Librazazu , Jauna, zure siervo onen anima , Santa Susaua falso testimoniotic libratu cenduen bezala. Amen.

”Librezazu , Jauna , zure siervo onen

anima , David, Sául Erreguearen , eta Goliat Gigantearen escuetatic libratu cenduen bezala. Amen.

„ Librazazu , Jauna , zure siervo onen anima , San Pedro , eta San Pablo Apostoloac carcela , eta calabozoetatic libratu cinducen bezala. Amen.

„ Ta Santa Tecla Virgiña eta Martiri bienaventurada , iru tormentu icaragarrietatic libratu cenduen bezala ala zure siervo onen anima libratcea nai daquizula , zurequin betico gozatan egon dedin , Amen.

Laugarren Oracioa. „ Zuri , Jauna , zure siervo onen anima ematen dizugu , ta zuri munduaren Salvadore Jesu-Cristo gure Jauna , erregutcen dizugu , onegatice zure misericordiaz lurrera jachi ciñan bezala , ala zure adisquideen artean aú contactcea nai daquizula. Ezagüezazu , Jauna , zure echurá aú ez beste guezurrezco Jaincoc , baicic Zuc , Jaungoico eguiazco , viči , bacarrac eguiña ; ceren eguiaz Zu baicic , Jangoicoric , eta Zuc bezalako obrac eguiten dituenie ezdab. Onen anima zure presencian aleguera , ta consola ezazu , ta ez arren , Jauna acordatu onen igaroco culpaz , eta eragabeko , eta gueiegui eguiñ-

cituen gaizquieraz; bada pecataria izan ba-daere, orregatican Aita, eta Semea, eta Espiritu Santua sinistu, eta confesatudu Jainco eguiatzco bat: zure zelo santua beregan iduquidu, eta Zu Jaungoico gauza gucién Eguillea fielquiro adoratu zaitu.

Bostgarren Oracioa. Erregutzen dizugu, Jauna onen gaztetako pecatuac, eta jaquiñez, edo ignoranciac aztu ditzatzula. Zure misericordiaz onequin usaezazu, eta onen animaz zure gloriaco arguitasunean acorda zaite. Idiqui bedi Cerua onenzat: aleguera bite. Ainguerauc onequin. Zure Erreinoan zure siervoia arrezazu, Jauna. San Miguel Ainguera, Ceruco Egertuen Capitan izatea merecitu zuenac onen anima ardezala. S. Pedro Apostolo, Ceruetako Erreinoaren guilzac dituenac ardezala: S. Pablo Ap. Jaincoaren ontzi señalatu egiteko diña izan zanac lagun diozala: S. Juan Apostolo, eta Evangelista, Cristoren Discípulo laztan, Jaincoaren misterio escutatuac icusi cituena, onen bitarteko izan dedilla: Apostolo Santu Pecatariac lotu, eta peeatuen cateetatic ascatceco escua iduqui zutenac, onegatic erregu dezatela: Santu eta Jaincoaren escogitu guciak, Jesu Christoren icenean munduko tormentu an-

diac eraman cituztehac, ohegatic berari esca diozatela; gorputz ill cor onen carcelatic anima au irtetean ceruco Gloria gozatcera igo dedin Jesu Christo gure Jaunaren meritoacgatic, ceña Aitarequin batean vici dan, eta erreñatcen dagoen seculen secula gucietan." Amen.

Oiec dira, Christava, Eleiza Santac Jaincoari zure anima aguincteco eguingo dituen Oracioac, edo Errecomendacioa, eta zu, berac nai duenean, onela illco cera: puntu artan bertan mundua zuretzaz, eta zu munduarenzat, bioc batean acabatuco zerate. ¡Azqueneco asnasea Jaincoaren gracian ematen badezu, ó cer dicha cer gloria vicia! Zu ill, eta Sacerdoteac esangodu.

"Atozte Jaungoicoaren Santuac, Jaunaren Aingueruac bidera irten zaitezte, ta gorputz onetatic joandan anima zuen eskuetan arezazte, ta Jaunaren aurrean ofrecizazute. Jesu Christo gure Jaun deitu zaituenac artu zitzala, eta aren Aingueruac Paraisura zaramazquitela.

Descansu beticoa Jaincoac zure animari diola: Eta betico arguia aguertu daquiola.

*Oracion. Zuri, Jauna, N. zure siervo
onena*

onen anima aguinctendizugu: mundu onen-zat illdan ezquero, zuretzat vicidedin, eta lurreco jolas, edo aragniaren argaltasunaz eguin cituen pecatuac, zuc zure misericordia guciz andiaz barcazajozcazu: Jesu Christo gure Jaunaren icenean."

Eleiza Ama piadosaren, edo Espíritu Santuaren eriaquico contu, eta gobernoa, dá gauza alde gucietara miragarria: bere Ritual, eta Manual sagraduan Sacerdoteari, Sacramentuac ondo emateco, eta eria bere nequean icusi, eta animatu, eta ondo iltcen laguntceco ematen diozcan erre glác, eta ill arteraño eguin bear duen gicia, Ala zuc Cristava, zure fedea vici erazo bear dezu, eta erreverencia andiaz Sacerdotearen itzac, Jangoicorenac bezala, artu.

Jaunaren Ministroac badaqueite ondo, oficio, edo eguiteco aú, esan al baño andiago dala ta Jaincoaren adisquide gucien celoa mereci, eta escatcen duela: ta gueez icusiarren, Aingueruac, por fian bezala, oñcio ori animen favore ordu artan eguiten dutela.

Fedeco gauza da, eriotzaco, edo atceneco pausoan animaren betico suertea dagoela. Goien cerua, bean infernua, eta eria bien erdian dagoela. Atceneco pauso ori

ori ondo ematen badu betico dichosoa glorian : gaizqui ematen badu , betico desdichadua infernuan. Vici arteco pausoac oquer, edo gaizqui emanarren, Jaincoaren graciaz , eta penitenciaz zucendu , eta erremedia ditezque ; baña azqueneco pauso arc , gaizqui ematen bada , erremediorie eztu, ceren atcera biurtceric eztuen.

Badaquite ondo , Sacramentuetan , eta animen joia estimatuetan , Jesu Christoren Odol preciosoa beren escuetan dacartela. **Onra** , eta cargu gucia Jaincozcoa , eta berequin carga andi , eta pisua duena , animen contu ona gucien Jauna , eta Juezari emateco : » *Rationem pro animabus vestris reddituri. Hebr. 13.* » Badaquite , beren celoaren saria artceco , Jaunac gucienzat neurri justu bat duela , ta aren ardiai , edo animai Cristoren icenean eguiten eta ematen dien neutrri artan bertan Jesus Arzai onae berai neurritu , eta emango diela. » *Eadem quippe mensura , quæ mensi fueritis ; remetietur vobis. Lucæ 6.* »

-28-
-29-

**§. VIATICO SANTUA ARTUEZ-
QUERO, ERIAC EGUIN BEARDUENA.**

Baldin gaitzac lecu ematen badizu, as-
cori bezala, azqueneco Sacramentuac,
edo Viatico, eta Uncioa artu, eta arrazoi
andia dá Jaunac ematen dizun dembora
preciatu ura, berari graciac ematen, eta
escatcen, zuc aprovechatcea. Ori eguindit-
teque urrengo afecto, ta consideracioaquin:
eta osasunean comulgatcendan Cristavac,
Ejercicio santo au orobat irabaci andiaz
eguin dezaque.

VIATICOA ARTU EZQUEROCO AFECTOAC.

Ongui etorria cerala, nere Jauna, eta
Jaungoico maitea: ongui etorria ces-
rala, nere Jesus viotcecoa: eta zurequin
datocen Aingueruac milla ongui etorri, ta
milla esquer, on, andi, fin gabe, nere on-
doan, eta izenean orañ, eta beti ematen
ordu onean dagozqüizula. Amen.

Baña, Jauna, jaú cer da? Zu zatoz ni-
gana? Zu, eta nigana? Ay! Zu nor cera?
Eta ni nor naiz?

Zu Aita eternoaren Seme bacar guciaz
mai-

maitea cera: Zu ceruetaco Erreguea, eta mundu guciaren Jabea cera: Zu lurra eder-
tasunez, Cerua arguitasunez, Aingueru ta Santuac betico gloriaz betetcen dituzuna
cera : eta zure Magestadearen aurrean Aingueru, eta Serafin guciac arrituta be-
zala daude icatraz. ¿Cer dezu, bada, nere-
quin cer icusi?

¿Ni ez naiz lurreco auts pusca bat, ta
loí itsusi laster lurrac jan bear navena? ¿Ta
gorputcean baño animan ere itsusiago nere
pecatuacgatic? ¿Ni ez naiz pecatari galdu
bat? ¿Ni ez naiz zuzaz azturic, eta ofen-
ditcen, eragabeco, nere gogoen ondoren
vici gucia igaro dedana? ¿Ni munduco peca-
taric andiena ez naiz? Ala da egiua: bai.

¿Nola bada, au onela izanic, Zu ni
icustera, onratcera eta erregala tcera zatoz
nere echera, eta nere viotcera?

¡O Ondasun paregabea! ¿Zure Justicia-
ren aserreia, eta nere culpac merecizu-
ten castigua azqueniz onetan paratcenda?
¿Onen laster, onen erraz nere ofensa guz-
tiaz zure misericordia aztutcenda? ¿Eta
zure Ontasun au nic neregan icusi, eta
noren contra aimbeste pecatu eguinditu-
dan, eta nere viotza erdibi, edo milla
pusca eguingo ezta?

O nere Jesus gutizco ona! O zure amore, eta nere ofensai dagoquien eguiazco, eta amoriozco damu bat norc luquean! Zure amorioagatic guciaz damudet. Zue daquizun, eta naien dezun bezala, niri ondoen dagoquidan datmu, eta propositu amorezco bat arren indazu.

Zu nigan icusi, eta damuz, eta pocez nere viotz au urtu bedi: damuz, zure Ontasuna ofendituagatic; eta pocez, gaur niri Zuz eguin didazun mesede onegatic.

¡O Jaun andia! Nere beguiac iturri bi eguiquidatzu, negarrez viotza deseguiteco; ceren Zu ofenditu zaitudan.

O nere Salvadore, eta Aita gozoa! Zu ni gatic cerutic etorri, eta oguei eta amar urtean, aimbeste nequeren azpian ill arteraño nere billa ibilli ciñan: eta zure odola, eta vicia ni gatic eman baño leen, amore guciaren Sacramento onétan, nic Zu artceco, eta Zuc ni zurequin bat eguiteco guelditu ciñan ¡O zure amorearen indarra!

¿O cerequin Jauna, edo nola onembeste amore, eta favore pagatuco dizut? O zure vorondate, eta gustoa eguiten eracutsi, eta lagunzadazu, orduan zoriocetza izango niaz.

O Jauna, ni ona zure escuetan? ona prest, zure vorondatea beti eguiteco. Zurea naiz bertatic, eta zurea beti izan bearbet ta izan nai det. Nizaz, naizuna eguzu. Mundu onetatie, orañ eraman nai banazu: zurea naiz, eta contentu naiz, izanbedi, eta eguin bedi nigan beti zure vorondate, neretzat onen dana.

Baldin pena eta nequeen artean onela, edo bestela iduqui nai banazu, zure vorondatea eguin bedi, ez nerea. Oiean egon, edo osasunaz ibilli, neretzat guztia bat da: zure gustoa bāda, zure escuetan obeto daucat guztia, eta ór uzten dizut. Nere vicia, eta naizan, eta dedan gacia, nere hume, eta familia, edo echeacoac, zure contura aritzazu.

O Jauna, eta ceñ ona, eta ceñ gozoa ceran! Zu becarric nere animaren descansua cera. O nere ondasun, eta consuelo bacarra: nere paquea, eta nere gloria: Zu requin, eta zuri beguirira beti egon, eta atseden nai det..

Ay Jauna! Zu artu, eta zure Ontasun, eta Edertasun paregabeara icusi, eta lurreco gauza itsusiak gogoan jo, edo nazcatcen naute. Zure gustoa bāda, al bait lenen emendic zugana eraman nazuzu. Ba-

ña gucian, eta gauza gucien gañean, Jau-
na, zure vorondatea eguin bedi.

§. Beste Consideracio, eta Afeccioac.

O Jaun guciz misericordiosoa! Ez ne-
quien nic, eta ondo ezagutu ezdet
orañ bezala, pecatari galdu beren viotceco
damuaz zugana biurten diranenzat, ceñ
amorosoa ceran. ¡O norc munduko peca-
tari itsu, eta gogortu guciai deadarrez
adieraci liezaquean, zu gana viotcetic
biurten diranac ceñ amore andiaz artzen
dituzun! Ta ceñ dicha andia dan, onela
zure gracia, eta amorioan, zure adisqui-
de egniñic egotea!

¡O nere Jainco maitea, pecatari, Zu
billatcen zaituztenenzat ceñ beraa, eta go-
zoa ceran! Ay ¡Eta dembora batean, orañ
bezala Zu ezagutu bacindut, Zu ofendit-
cetic ceñ urrutí egongo nintzan! Baña le-
cu ematen didazun ezquero, nere igaroco
utseguite eragabeac erremediatceco, nere
viotza, zure amorez, damuzco, eta pe-
nazco ichaso bat eguin bedi.

¡O nere Jabe maitea! Eta seculan ofen-
ditu ezbacindut! ¡O beti Zu amatcen vi-
ci izandu baniz! ¡O beti zure adisquide
egon baniz.

¡Eta ni izanic añ itsu legue gabea zurazat, Zuc aimbeste amorio eracutsi didazu! ¿Niri onembeste nai izateco, eta ni onela billatceco, cer gauza on nigan icusi cenduen? ¡Ay Jauna! Ecerez, batere ez, nere esquer gaisto, eta pecatuac baicen. Argatic gucia zure Ontasun fin gabe, eta niganaco zure amore paregabeac eraguindizu.

O Jaun andia Criatura guciac alabatu, eta bedeincatu zaitzatela beti, eta betico! Onetaraco ceruari, eta lurrari, eguzqui, illargui, eta izar guciai, eta beste zure escuetaco gauza, ta obra guciai nere viotcera deitcen diet: diranac zu alabatcera, ta amatcera convidatcen ditut: zure Corteco Aingueru, eta Santu beti orretan dau-denac: eta gucien gañean Amandre Virgiña Maria zure Amia maite, guciac baño maiteago dezun, eta zaituena.

Zuc bada, zuc criatura guztien Erre-guina; zuc nere eguiteco, eta eguin bear andiau zure contura arrezazu. Zuc iñorc ere baño obeto, eta zure Semeari ondoen dagoquion bezala, eta zuc bacarric da-quizun eta artan, ni gatic cumplizazu: Bera ni gana etortean eguindidan misericordia eta favoreric andien opezaz beti-

eo esquerrac, nere partez, eta icenean emaiozcatzu : eta bidez, bidezco pobre onentzat escazaiozu. Eternidade guztiaren bideraco bear ditudan gracia, eta indarrac Comunio santu onetan eman ditzaiz- quidala: guero beti zurequin batean Bera icusi, gozatu, amatu, eta alabatceco Cerucho glorian. Amen.

§. OLEACIOA ARTU EZQUERO

Consideracioac.

ERi asco illtcer daudenac, eta erremer-
dio gabe, orregatic ere chit beregan
egon oī dira: eta arrazoi dā, oiec dembo-
ra ori chit ondo estimatu, eta aprobe-
chatcea. Ala Oleacioco Sacramentua artu,
eta Sacerdoteac, edo iracurten daquin
batec, ezperen eriac bere buruari esan
diozaque modū onetan.

” ¡O ceñ dichosoa ceran, Cristava,
ordu onetan! Cembañ ichaso zabal orien-
tan; cembañ leorreco bazter orietan egun-
ero illtcen dira, Sacramentuac artceco
dicha aú gabe. Zu, Sacramentu guciac
arturic, Jaincoaren Ministroac, Cristau
eta adisquide onac dituzula, eta J:unar
zugatic escatcen diotela, onen prest zaude

Onelaco dicha cerequin pagatcenda. ¡O cemba zure Jaunari zor diozun! Ondo ezagunda, bai, asco nai dizula, eta zure anima asco estimatcen duela. Onelaco señaleac icusi ezquero, contentu egon bear. Erraz bada cere burua borondate guciaz, eta osoro Jaungoicoari bere besoetan utcico diozu, aren vorondatea beti eguiteco.

Jesucristo gure Jaunari beguiratu, eta erraz gaitzaren nequeac pacienciaz, eta beraren icenean eraman ditzaquezu. Berdin, Jaincoac bialcen duena ala, edo onela eraman bear. Obe degu beraz Jaunaren icenean, eta amorez, orañ neque pusca bat igaro, eta aren vorondatea egun, eta Ceruco gloria betico seguratu. Bere pecatuac pensatu ezquero, nori gogoratuko zaio, edo norc esan dezaque neque onen chiqui, eta laburrac, nola gaitcean dramazquier, andiac, edo gueiegui dirala. Ori pensatcea dá gucia galtcea. Jaunari nai ezdaquiola.

Ea bada, animagaitean, eta fede viaciaz gora viotza alcha dezagun. Beguirondo, Cristava, pena, dolore, edo gaitza deitcendiogun aú gucia, nondic datorquigun, eta neque, eta gaitz guciac gozatce-

co , consideracio aú sobra izango dá.

Enfermedadeco naigabe , eta pena guciac Aita amoroso , eta Adisquideric maiteenaren escu , eta vorondatetic datozi. Gueiegovic nai digu , eta guc mereci baño gueiago : eta beraren graciaz eramango ecin degunic iñocere bialduco eztigu.

Jesus onaren vitzaco gose , egarri , neque , icerdi , pena , tormentu , eta eriotzari beguirat diozagun : eta ori gucia zugatic ceñ amore , ta poz andiaz aren Biotzac , Aitaren vorondatea eguiteagatic , eraman zuen , ta errazqui batetic lotsatu , eta bestetic alaituco guera , gure nequeac pocic eramatera.

Onen ondoren , eta vide onetatic , justu , eta Santuac , neque , pena persecucio , eta martirio aquin igarociran : eta Cerurako eztago beste bideric , zuc orañ datamazuna baicic.

Itsua , itsuan bada , eta chit gogotic zure Aita onen besoetan , bere amarenetan aur chiqui bat bezala seguru jarri zaite , eta viotcetic esaiozu : Nere Jaungoico , ta Aita maitea , eguin bedi nigan zure vorondatea : zure naia , eta nerea beti bat izangoda . Obeto daquizu , eta nai dezu Zuc : baldin trabaju , edo neque gueiago eman

eman nai badirazu paciencia guelago arren indazu: orrela gucian zure vorondate gozoa daguidan, orañ, eta eternidade gucian, Amen."

Consideracio suave, eta eguiazco oiequin, edo guisa onetan Sacerdoteac, edo an dagoen batec iracurri, edo esanaz eria gozacaitz egonagatic, animatu, eta consolatu bear da, ta gueldica Jaunaren bendicioaquin bera gozatuco da, eta escura etorrico da,

Baña osasuna dezun artean gauza oiec ondo iracurri, eta obeto pisatcea bertatic, ordu artaraco, eta meritu andiagoraco, guretzat obe dā, nere deseoa ori bera dā,

§. ONDO ILLTCEN LAGUNTCECO Azquenean eguin bear dana,

ETernidadeco biaje onetan eriarri obeto laguntceco, gauza bi cer esan, eta cer eguin orañdic gueratcen dirade, Bata Sacerdoteac Elizaren icenean eguin bear-duena; eta bestea eriarequin daudenac, edo ari laguntcen diotenac.

Eta lenena, trance artan, eta Ceruco bidean animac ondo zucentcea, bere ordeco Ministro celosoi Jaincoac ceiñ ondo

do pagatcen dien, eta onetan faltatcen dutenac nola castigatcen dituen, Jesuita biren egemploac obeto adieracico digute.

Aita Lonerec contateendu, Edmundo Augerio, bere demboran Franciaco Erregueren Confesore, eta animen celo andico Jesuita estimatua, eriotzaco orduan cegoela: eta anima chit eder, eta chit asco bere alde biotatic aguertu citzaiozcala: eta Ceruco milla erregalo, eta berri onen artean, Cerutar eder oie Edmundori esan cioten: Gu guera, zure Doctrina, eta conseju santuaquin Ceruco bidean sartu guinduzunac. Jaincoac bialcen gaitu, eta poz antdiaz gatoz zure anima orañ gloriara eramatera. Orduan Jaincoac Jesuita oni esan cion, Anima oriez gañera, Eleiza Santura beste berroguei milla hereje biurtu, edo convertitu cituela: eta berri gozo oiequin Cerura joanzan. Tom. 3. pag. in 116.

Gure Jacobo Hautinoc dio, gure Sacerdote bat ill izan zala, eta beste Jesuita virtute andico bati Jaincoac bialdu, eta gauza, edo berri on ascoren artean esan ciola: Purgatoriotic libratu, edo irtenza-la; baña animac salvatceco, bearzan celo Vicia, vicitzan ceren iduqui etzuen, Jaincoac

eoac orren penan aguindu ciola erriz erri munduko Provincietan , animai ondo illtzen lagutzen , eta Aingueruen oficio aú eguiten ibilli cedilla : eta bere conseju on ascorequin ori eguin zuela. Ah! Eta Jaincoaren pisuan nola gauzac pisatzen diran! Ah ceñ meeia aria an irutendan ! Jaincoaren arpegua dembora artan gucian ez icustea , Jesuita onenzat cer tormentu gorroa izangozan.

Jaunaren ordeko Ministro Cerucoa: zuequin det : beguira ondo , Aingueruen oficio aú lurrean nola eguiten dezuten. Animen celo ori baldin camuztu , eta oztu bada , egemplo oiequin , eta Jaincoaren castiguaren bildur , eta sariaren esperanzarequin berotu , eta zorroztu bedi. Jesus Cristoren egemploa icusi , eta gure animen salvacioagatic cer eguin , cer eman , eta cer eraman zuen. ¿Nor animatuco ezta animacgatic , eta bacoiza bereagatic , edo ceñ gauza viciro eguitera , icerdiac ematera , eta nequeae cramatara? Guero ustedegeun gloriari beguiratu , eta gure neque gucia cer dá ? Eguiaz ecer ez.

Orañ bada , Sacerdote Jauna , Jaincoaren Espirituaz gobernatzendala ordu artaraco egoquien diran Consideracio ,

Afec-

Afecto labur asco , eta era ascotara emen arquituco ditu , bere demboran ondoen datozenac eriari berac esan , eta moduric onenean eraguin diozcan .

Ainguueruen oficio au artcen dutenac badaquite ondo guciac batean , eta ez deadarca , eta ez presaca , edo itotcen bezala , esan , edo eraguin bear ezdirala , ezbada paciencia , eta prudencia , andiaz . Eria estuan dagoenean , burua argala egotenda : eta ala soseguz , eta gueldicho , pausaquin , eta aldizca , eriari afecto orietan egoteco lecu ematen zaiola : noicean beñ cerbait esan , eta bregan , edo bere viotcean ori esaten , paquean utci bear zaio .

Eliza Santaren Oracio eder batetic asiconaiz , eta Sacerdoteac Santo Cristoa escuetan artu , eta eriari eracutsi , eta Elizac dion bezala adorerazo bear dio .

**S. ELIZA SANTAREN DEVOCI-
OZCO ORAICO , ETA JESUSEN PASIOCO ARTI-
CULO , ETA PAUSUAC DITUENA.**

Santo Cristoa adoratuaz esatendur : " Adosratcen zaitugu , Cristo , eta bedeicatcen zaitugu ; ceren zure gurutce Santuaz mundua erremiditu cenduen .

Ora-

„Oracioa. Jaungoico mirericordiosó, mundua erredimitceagatic, jaio, eta circuncidatu nai izan cenduena, Juduen artean erreprobatua, Judas traidorearen laztan falsoaz entregatua, socaquin lotua, gaitz gabecò vildotsa bezala eriotzara eramana, Anas, Caifas, Pilatos, eta Herodesen aurreangaiquiri lotsa andiaz agertua, testigu falsoaz acusatua, azotez, chistuz, ta afrentaz bêtea, aranzaz coroatua, masallecoz desonratua, cañaberaz eritua, arpegquia tapatua, sôñeco gabe utcia, iltzeaz gurutcean josia, eta gora jasoa, lapur biren artean ifinia, beazun, eta vinagrea artuerazoa, eta lanzaz eritua, Zuc, Jauna, zure pena santu oiec gatic, ceñac ni peccataria gogora dacarcidan, eta zure Gurutcesantu, eta eriotza gatic, libra nazazu (edo N. eti au libraezazu) infernuco penetatic, eta lapur on, zurequin Gurutcean cegoena, eraman zuen lecura, eraman ezazu. Amen.

ONEN GAÑEAN CONSIDERACIOA.

„**O**nere Cristava, zure penetan egujazko consueloa arquitu nai badezu, Jaun amorooso oni ondo beguira zaozu.

Zure

Zure medicu cefucua, tā erre medio bacarra au dezu; èsan ditugun onen pauso, eta pena guciac sinistu, eta adora itzatzu, ta zure anima berc erregaloz betecodu.

„Medicu onen amorioa ondo pisa eza- zu, eta zure animaco, miñac eta gaitzac sendatceco, beguira cer penac, eta nola erre medioric samiñenac berac artu cituen,

„Beguira nola zure amorioac Gurut- cean josiric, odolezco negarraz, eta viot- ceco deadarraz Aitari zure barcacioa es- catcen, tormentuz alde gucietatic bete- ric iltzan,

„Beguira, nola bere besoac zabalic dauzcan, pecatariac artececo, eta baldin zu viotceco damuz beregana biurten ba- cera, zuri amoriozco laztan gozoa ema- teco. Beguira nola burua macurturic zuri deiez dagoquizun,

„Beguira, nola bere bular, eta viotz sagradua idiquiric danzcan, eriotzaren bildur, eta etsaien tentacioetatic, zu be- regana igues eguin, eta beregan zu artu, eta seguru gordetceco.

„Bere gorputceco llaga, eta eridac cembañ diran, beste ambeste dei, eta dea- dar ematen dizquitzu, onen amoreac diola: Atoz, anima nerea, atoz nigana. Zurea da

da culpa ; baña nic artudet pena. Baldin zure pecatuen cargac , eriotzaren ansiaz betean estutcen , eta azpian artcen bazaitezte , atoz nigana nic gucien bareacioa eman , eta arindu , eta consolatuco zaitut. Ezdet , ez igues eguingo zure aldetic ; baña ?nola igues eguin nezaque , baldin zuganaco amorioac oñac , eta estuac onela lotu , eta josi badizquit?

Consideracio oiec gueienac San Agustin batenac dira.

O animaren zorioneco dicha! ¿Eta bere Jabearen onelaco itz gozoac aditu ezquero , nor animatuco ezta? ¿Eta onelaco Jauna ofendituaz , nori damuco etzaio? Ea bada nerequin batean viotcetic esaiozu.

CONTRICIOZCO AFECTUAC.

Ay nere Ayta guztiz ona! ¿Cer eranzungo diot nic zure amoriozco deíari? ¿Aitorcen det , Jauna , eta lotsa andiaz zure Semearen icenic mereci ezzedala , bada zure beguietan , eta nere Ceruco Aitaren contra pecatu eguindet. Ay ! Damudet milla bider , zu ala , eta aimbeste bider ofendituaz.

»O damuz eta zure amorez nere viotza

za bertan puscaticen, eta erdi bi eguiten baliz!

„Ez arren, Jauna, nere culpai begiratu: infernua oriecgatic mereci nuela eza-gutendet. Beguirat bai, zure Ontasun andiari, nizaz misericordia iduquiceco.

„Zure begui garbiac, nere pecatu loietatic quen itzatzu, eta zure amore, eta piedadeari beguirat, eta diranac barca zaizquidatzu.

Ea Jauna: zure misericordiazco beguinquin nere anima galduari beguirat zaiozu, eta orrela salvatuco naiz. Nere Salvadorea cera: izan zaite ordu onetan: eta zure icen santu, gurutce, eta pasioagatic, orañ etsaien tentacioetatic libratu, eta salva nazazu. Nere Jesus ona: zure viotcean betico sartu, eta zure gracian gorde nazazu.

„Ceruco Aita maitea: Zu gucientzat cera guciz ona. Ni naiz gucien bearrena: zure Ontasuna non eracusi, ona nigan, nun dezun. Artzai ona eguiaz Zu cera, ona bada ni zure ardi eguiaz galdua. Ardi galdua zure sorbaldan artu cenduen, edo nere pecatuac zure gañean. Galduric ibilli naiz ni: arren, Jauna, zure artalde, eta zure eche santura, biurtu eta betico zure gracian artu nazazu.

„Ne-

„Nereada culpa, Jesus ona: aimbeste ofenditu zaitut, Ay zori gaistoco culpac! Baña ¿cer eguin aldezaquet? Guztiaz det damu, Jauna: diranac zuré oñetan confesateen ditut, zure amorezco su vician erre, eta deseguin ditean.

„Zugan daucat nere esperanza gucia: eta nere pecatuen damuaz zugan esperatzen duena, iñozere galdu, edo confundituzan ezta. Pecatari andi ascori barcatu diezu: misericordia ori bera nerequín egungo dezu.

„Ay Jauna: zugana onen berandu etorriaz damu det! Baña alere badaquit eguiazco damu, eta proposituaz zugana biurtzen, edo datocen pecariac, zure piedadearen atea beti zabaliz arquitzen dutela. Ona badá, zugana non natorren, edo zure Ontasunac non nacarren.

„Zure amorioac caburic eztu: fin gabeada, zure misericordia: niri barcatcean, zure ontasuna, icustendá. Argatic ni condonatcea nai ezdezu, ezpada ni salvatcea: eta Zu icusteco, Zu amatceco, Zu gozatceco zure gloriara ni betico eramatea. O Jauna ala izan dedilla. Amen.

AMA VIRGIÑARI AFECTOAC.

Virgiña Maria, gure Jaungoico Salvadore, eta Amore ederraren Ama maitea! Zu cera pecatari tristeen misericordiazco Ama.

„Gurutcearen oñean zure Semeari begira dolorez beteric ceundenean, berac pecatarien Ama egun cinduen. Ocer consuelo, eta cer dicha paregabea gurea, Zu bezalako Ama ceruan iduquitcea! Zu cera guretzat ceruko Atea, eta zugana datorrenarenzat beti idiquia.

„Eguia dá, nere anima pecatuaz loiturić icusi, eta lotsaz, eta damuz beteric zure beguietara allegatzen naiz. Baña zugan Erreguiña andi, eta Amandreric oneña, nere uste osoa, eta segurua daucat. Zure mantupera, zure amparora nator nere erremedioaren billa.

„Ama guciz maitea, arren zure begui eder oriec biurtu itzatzu nigana. Ni ez iet ori mereci: ala dá egua: baña Jesus zure „Semearen Biotceco atnorioac ori mereci, „eta ori escatzen dizut: eta aren pasio, eta eriotzagatic. Zuc zure balio andiaz, arequin nere artean bitarteko gozagarriztan bear dezu.

„Or-

”Ordu onetan iñozere baño zure bearra-go naiz. Zure Bioz beraa , eta begui pia-dosoaz beguira zadazu. Misericordiazco Ama izan zaite neretzat. Beguira niri: et-sai gaistoen artean estu nabil: oien tentacioetatic libra nazazu. Zu nere favore ce-rala , zu nerequin zaitudala , aien bildur ez naiz.

”Ecer nic mereci ezdet ; baña zure Biotceco Semearen odol preciosoagatic,ez arren Andrea , ni orañ desamparatu. Se-culan aditu ezta , eta ez adituco , eguiaz zugana biurtu eta zuzaz baliatu danic, amparu gabe guelditu dala : ona bada ni gustiz bearra , viotz guctic zu gana nator, zugan nere esperanza osoa daucadala.

”Eriota , eta eternidade guciarequin burruca, eta pelean icusten nauzu: lastima zaite nizaz Ama guciz beraa , eta gozoa. Nere bildur , eta neque samin guciac bi-gundu , eta gozatuco dira , Zu nere fa-vore bacera.

”Ea bada pecatarien Ama , anima triste onegatic zure Seme bedeicatuari erre-gu zaiozu. Zuc au eguiten badezu , seguru nago , pocic , eta amore onez Zu bezalaco Ama , bera bezalaco Semeac enzungodue-la. Itz eguiozu bada , nere Bitarteko ba-car-

carra , eta esaiozu , ni bezalaco pecatariac salvatcera eterri zala mundura.

»Zu cera gure argua : argui eguida- zu. Zu cera gure paquea: animaco paquea indazu. Zu cera gure consolatzallea: nere anima consola ezazu. Zu cera mundu gal- duaren erremedioa arquitu , eta aguertu- cenduena nere anima erremediaezazu. Zu cera zure Seme maitean gure Salvadorea eman ciñiguna : izan bedi bada ne- re Salvadorea : eta ni zugatic salvatu- co naiz.

»Badaquit , Esperanza nerea , zure Biotceco erruqui amoro soa nigandño za- baldu dana. Zuc , zure semeac bezala iñor condenatcea , nai ez dezu ; baicic gucio c salvatcea. Zure bular gozo ac zure Semea- ri zuc eracutsi ezquero , aren aserre jus- tua bereala gozatuco dá.

»Nere damua dá zure Semiea , eta zu aimbeste ofenditu , eta aserratuaz. Baña guciaz damudet , bera danagatic. Damu- det viotz guztitic , Jaungoico aiñ ona ofen- dituaz. Zuc , zuc pecatu gucien viotceco , eta eguiazco damua , eta gucien barcacio oso osoa alcanza zadazu.

»Zu cera andre gucien artean bedein- catua , Jaunaren graciaz , eta doaiez be-

tea : zu graciazco , eta misericordiazco
Ama : ona ni desdichaz beteric galdua,
ampara nazazu orañ , eta beri Jaincoa
amatceco.

SAN JOSEF GLORIOSOARI AFFECTUAC.

O Nere Santu gozo, agonian , edo ilt-
ceco trancean daudeneng Bitarte-
co seguru, eta poderosoa, eta lagunic one-
na! Zu bear zaitut ordu onetan nere bu-
ruco aldean. Esqueco pobre, eta eriotza-
co ordu estu onetan, zuri deiez dagoen
anima triste oni beguira zaiozu , eta am-
para ezazu.

„O nere Josef Santua , eta Santu gu-
cien artean chitez doatsua , eta gucien
gañean zorionecoa ! Zu bacarric cera pa-
regabecoa , eta guizonen artean bigarre-
nic ez dezuna. Zu gure Jaungoico gucien
arteccodun dana , gure esaeran , zure zor-
dun dezuna.

„ Jaincoari gucioc zor diogu, eta zuri
gucioc zor dizugu : eta baita Jaincoac be-
berac ere. Bada zure neque , eta icerdia-
quin, necazariac bezala , Jaincoaren Se-
meari , eta Amari Jaten eman , eta vicit-
cen lagundu ciñien lagun zadazu niri
orañ,

orañ , nere anima betico vici dedin.

„O Josef , vicitzan , eta eriotzan Santu gucien dichosoena! Bada Jesus , eta bere Amaren aldean vici izan ciñan. Zu Jesus onaren , eta zu Virgiña Ama zure espesa eguiazcoaren gozoric , eta atseguiñic andieña ciñan lurrean , eta cera Ceruan. O cer consueloa dedan onetan!

„Ama Semeaz campora , eta Semieac Amaren urrena , Zu zaituzte ceruan , eta lurrean criatura gucien gañean guciena estimatcen , eta amatcen zaiztuztena. ¡O cer esperanza daucadan nic onetan!

„Zu eriotzan , vicitzan bezala , besteric ez bezala , dichosoena izan ciñan: bada Jesus buruco aldetic eta Maria Virgiña zure oiaren oñetatic , cinduela zure espiritu doaiez , graciaz , eta amorioz bettera Jesus oriari bere escuetan eman ciñion , eta onec bere viotcean artu cinduen. O cer vicitza , ó cer eriotza ; O cer gloria vicia !

„Dicha eta favore , esan al baño andago oiecgatic , erregutzen dizut , nere Aitaric onena , eta gozoena , nere eriotzan nerequin arqui zaiteala. Zure Esposa santari , ta aren Semeari zure icerdiac eracutsi zayetzu : eta Amac bere Seme

maiteari bere bular gozoac eratcusi, eta vioc nere pecatuen barcacioa segura eza-zute.

„Jesus, Maria, eta Josef, orañ, eta beti nere viotcean izan diteala. Jesus, Maria, eta Josef, San Juaquin, eta Sánta Ana, nic entregatcen dizutet nere anima, eta dedan gucia, eta ni naizana. Jesus, Maria, eta Josef, Juaquin eta Ana, nere anima salvatceco atozte gucioe niga-na. Amen.

*SAN MIGUEL, ETA BESTE AINGUERUAI
afeltoac.*

CErupo Espíritu eder gucien Agui-
tari San Miguel gloriosoa, eta Eli-
za Santaren, eta animen Defensore po-
derosoa, atoz laster, ¿ion cera? Zure
Ainguero, eta Lagun santuaquin atoz ne-
re aldera: orañche da dembora, len Jain-
coaren gloriagatic bezala, orañ beraren
amorioagatic, zuc, eta zure Lagun san-
tuac Lucifer, eta aren deabru gucien con-
tra, eta nere favore peleatoeco.

„Jaiqui zaitez bada, San Miguel ani-
men Adisquide, eta Bitarteko andia, eta
ots eguizu len Ceruan bezala, orañ emen:

Nor

Nor Jaincoa bezalacoric : eta orrequin deabru guciac igues emendic aienatu , eta ondatuco dira.

„Anima fiel guziac , Jaincoac zuri aguinduric , zure contura gaude , zuc gorde , eta amparatceco : Zure escuetatic Jaunaren aurrean , eta aren argui eder artan presentatu eta aguertu bear degu : Ona bada , nere anima zuri deiez , zure zai , zure beguira non dagoen .

„Ama Virgiña , San Josef , eta Aingueruaquin batean arren alcanza zadazu Jauna gandic fede vici , esperanza firme , eta amorio santu irazaqui bat , nere peccatu gucien eguijazco damu , eta propositua , Jainicoaren ontasunagatic , nere anima garbiro zure escuetan ematceco .

„San Gabriel Aingueruen artean Jaincoaren indar mīragarria , gure erremedio , eta salvacionaco Ama Virginari berri onaç ecarri ciñiozvana . Ona anima triste bat zure berri onen bearra daucana . Zure deiez nago : lagun zadazu , eta tentacio gucietatic libratceco indarra indazu .

„Ceruço Medico San Rafael mundu onetan Bidezco dabiltzanen Lagun fiela : arren lagun zadazu jornada , eta transe onetan ceruço bidea utseguin ezdezadan .

Itsua nago: ceruco arguia indazu, eriotza on batequin viaje au ondo eguin, eta arpegui arpegui Jaincoa icustera zurequin igo nadin.

„Aingueru Guardaco, Jaincoaç seña-latu eta nere zai, lagun on leiala bezala pauso gucietan ibilli cerana: atoz zu ere, atoz, eta pausoric estuen onetan zaitu, eta gorde nazazu, nere animaz contu ona emateco.

„Zu, eta beste Aingueruac Jaincoaren vorondatea gure oneraco beti eguiten ari cerate. Ay! Nic ere ori beti eguin banu! Zure avisoac artu banitu, eta zuri beti beguiratua banizu nere ondoan gau, eta egun! Ay! Ta nolacoac, eta ceñ bestelacoac nere pausoac, itzac, eta obrac izango ciraden!

„Baña ezagutzen, eta aitorcen det, eta guciaz damudet. Zuc beste Aingueru, eta Santuaquin, lagundu bear didazu Jaunaren misericordia arquitceco.

„Patriarca, eta Profeta Santu Jaincoaren arguiaz, eta virtutez janciac! Apostolo santu, Jesusen Discipulo, eta munduaren Maisuac! Martiri zuen tormentuaz ceruco Coroa irabaci cendutenac! Doctore Jaquinsu, Eleizaren argui andiac!

Con-

Confesore humill, eta penitenteac! Virgiña Ceruco Erreguearen Esposa garbiac! ¡Cerutar guciac batean, atozte nigana, ordu onetan ni amparatcera. Jaunari escazaiozute nere anima beraren graciaz, eta zuen bitartecoz, zuen lagun Ceruan beatico izan dedin, Amen,

»Santa Barbara, Jesus maitearen Esposa garbi, Virgiña, eta Martiri miragarri, eriotzaco orduan daudenen consolatzallea, Ona, Eleizacoac dicha andiaz arturic, zure amparoaren beguiria non uagoen, Lagunzadazu, nere bitarteko gozoa ordu onetan Jaincoaren amore santuan eriotza on bat eguiteco.

¶ Emen bacoitzaren devocioco Santuai escatzen zaye.

FEDE, ESPERANZA, AMORIO, ETA CONTRICIOZCO ACTOAC,

FSango diran urrengo acto, edo afectoac. Sacerdoteac eriari eraguingo diozca orañ, edo ondoen deritzanean. Baña bearrenac, eta meritoric andienecoac beti dira Fede, Esperanza, eta Caridadeco, edo Contriciozcoac, guisa onetan.

»O misericordiazco Aita, eta consuelo

Io guztiaren Jaincoa! Nere animaco beguiac argui itzatzu, eriotzaco illuntasunaren lo pisuan erori, edo sartu ez nadin, Zure fedearen argui golpe andi bat indazu, Jauna, zure gauza andi ezcutatuenac, edo fedeco Misterioac, bear bezala, eta zuc naizun moduan, jaquin, adoratu, eta sinisteco.

”Zure graciaz bada sinistendet, nere biotceco feder oso guciaz Trinidadeco zure Ministerio miragarriena: Aita, eta Semea, eta Espiritu Santua: iru Persona distintoac. Esan nai det: Persona bata ez dala bestea, ez bada irurac bana. Aita dala Aita, Semea, dala Semea, eta Espiritu-Santua dala Espiritu Santua; eta irurac eguiazco Jaungoico bacar bat dirala. Jaungoico bacar onetan, eta iru Persona oietan sinistendet: au confesatcen, adoratcen, ta viotz guztitic gauza guciac baño gueiago amatendet.

”Sinistendet, Jaincoaren Semea, gu salvatcea gatic Guizon eguin zala: Maria Virgiña gandic jaiozala: padecitu, eta Gurutcean ill, enterratu, Limbora jachi, ta irugarren eguncan erresueitatu, eta Ceruetera igo zala: andic viciac, eta illac juzgatcera etorrico dala.

» Sinistendet , pecatuen bareacioraco Eleizan Sacramentuac dirala: Fede bat, Eleiza bat, eta Bateo bat dala: beste gauza Eleiza Santac eracusten, eta aguinctendizquidan guciaquin : eta onetatic campora salvacionie ez dala.

» Sinistendet Aita Jaincoagan : sinistendet Seme Jaincoagan : sinistendet Espiritu Santu Jaincoagan.

» Esperatcendet Aita Jaincoagan : esperatcendet Seme Jaincoagan : esperatcendet Espiritu Santu Jaincoagan.

» Amatcendet Aita Jaincoa : amatcendet Seme Jaincoa : amatcendet Espiritu Santu Jaincoa : eta damudet nere viotz guztitic bera ofenditua , bera danagatid.

» O nere Jaungoico guztiz Santua , seculan ofenditu ez bacindut! ; O zori gaiztoco pecatuac , eta pecatuen bideac!

» ¡O Jaun guciz justua! Ez arren nerequin contuetan sartu: bada zure beguietan justuric iñor izango ezta.

» Ay Jauna ; Ichasoco ondar, edo areac baño pecatu gueiago ditut! ¿Baña alere zu te misericordiaren aldean cer dira? Ecer ez. Zure misericordia gueiago , eta neurri, eta contu gabea dá, O cer esperanza gucizcoa !

” ¡O Jaun guciz ona! Ez niri, eta nere onari beguiratu, ezpada zure onrari. Nic, orañ baño len, galtcea, eta condenatcea mereci nuen; baña zure Ontasun, ta amorioac ni salvatcea nai du. Magdalena, eta beste pecatariac artu cinduen: Ea bada, ona beste bat non datorren: zure amorioan artu nazazu,

” ¡O zure amorioan betico irazaquia banengo! Beti zu amatceco, eta zure amore santuan beti erre, eta urtutececo. Eternidadeco, bide, eta azqueneco pauso onetan gorde, ta salva nazazu Jauna, zu beti alabatçeco, Amen,

*Espíritu Santuari Escari, eta afelio,
Eleiza Ama Santac eguiten diozcanac.*

O Espíritu animen Consoladore, amorezco Jaincoa! Atoz nere nequean ni consolatcera: atoz nere viotza zure gracia gozoaz betetcera, Atoz zure amorezco sua nigan betico irazaquitcera.

” Atoz pobreen Aita: atoz doaien emallea: atoz viotcen argua, Zure argui gabe nigan gauza garbiric ezta,

” Nere loiak garbi itzatzu nere leortasuna ece ezazu: nere eritasuna senda ezazu.

Nere

Nere gogortasuna berá ezazu : nere oztasuna beroezazu : nere oquerrac zucen itzatzu.

„Zu cera Consoladore guciz maitea; animaren etorcarí gozoa, ta atseguin egua Cerucoa. Zu cera nequeen descansua, estutasunen atsedena, negarretan consueloa.

„Zu cera Aiñaren esküieco Beatza; atoz, eta zuretzat señala nazazu. Zu cera amoriozco sua ; atoz, eta irazaqui nazazu. Zu cera doai gucien iturria ; atoz, eta zure urvici orrezaz bere nazazu,

„Zu cera zazpi Doaien Jabea : atoz niggana, eta oriezaz nere anima janci ezazu. Zu cera Aitac Semeari esqueñiricaço Consolatzallea, eta Semea guri emana : atoz, zure arguiarequin Aita, ta Semeac, eta Zu, Espiritu Jaungoico bacarra, emen ondo ezagutu, eta zure frutu, eta sari gozoaquin, Ceruco Glorian obeto, ta betico icusi, adoratu, eta gozatu zaitzadan. Amen,

*Aita Eternoari Jesucristo bere Semearen
meritoen ofrenda gucizco baliosoa,*

Nere Jaungoico guciz justua! Zure beguien aurrean, nigan izan alditequean errespetoric humillen, eta confianzaric andie

dienaz aguertzen naiz. Zure atseguiñ, onra, eta gloriariic andieneco Ofrenda bat, bere pareric ez duena, nere culpa eta peccatu andi gucien desconturaco, zuri presentatcera : eta oieç zure justicia aserratu duten bezala, aserre ori guztiro quentceco, Seme guciz Santu onen vicitza, pasio eta eriotzaren Sacrificio onequin zure Bioitz, eta arpeguia seguru beratu, eta gozatuko dá.

„Beguira bada ondo, Jauna : eta ondo baicic ecin beguiratuco diozu. Nere peccatuen paguan ematen dizut Zure Semeac, nere amorez, Virgiña bere amaren sabe Jean gure araguiz janci, eta bederatci illabetean, an egon, ta Belengo Portalean añ pobre jaiotcean, eta aberen artean egotesan Zuri, Aita Eternoa, iduquicizun obediencia.

„Andic zortci egunera : bere Circuncisioan, nere salvacioagatic isuri zuen oodata, eta eguin cituen negar precioac : bere aurtasunean, eta bere vician eraman cituen otz, eta bero; gose, eta egatri; neque, eta icerdi guciak.

„Beguira Jauna, zure onraraco, eguin cituen Oracio, barau, eta penitencia guciak, egemplo, sermoi, eta milagro guciak. Beguira, nola azqueneco afarian, esan al

baño

baño humildade andiagoaz, Apostoloai oñac garbitu, eta nola guc alcar sufritu, eta amatu bear guenduen eracutsi cigun. Beguira, zure gustoa eguiteagatic, afari artan Sacramentu Santua amorio paregabeaz, gau, eta egun gurequin egoteco, eguin zuen.

„Beguira, Jauna, cer laztan, ta negar gozoaquin, Pasio, eta eriotzaraco bere Ama maitea gandic despiditu zan: Getsemanico baratzan nola iru bider Oracioa eguin zuen: eta Judas saltzalle gaistoaren laztan falsoa, cer pacienciaz artu zuen, ta etsaiac nola lotu zuten.

„Beguira Jauna, munduan izan dan gauric illunen, eta desdichaduen artan eraman, eta igaro cituen neque, desprecio, lotsa, eta tratu, pensatu al baño gogorragoac: eta orduan, etaurrengo goicean Anas, Caifas, Pilatos eta Herodes echeetan, eta bide, edo caleetan eraman cituenak: egun artaco testimonio, afrenta, burla, golpe, bofetada, azote, coroa, eta burlazco Erreguearen soñecoa.

„Beguira, Jauna, Pilatosen eriotzaico, sentencia gogorra artu zueneko aren Biotceco pena, eta paciencia: bere Gurutcea artu, eta tormentuz, eta lotsaz bete-

beteric aren Calvarioko Mendi santurano, neque precioso, eta pauso dolorezco tristeac: nere pecatuen carga pisuac Gurutce pean artu, eta auspez, baratzan bezala odola ceriola ni gatic zuri erre-gutcen iduqui zuen amorioa.

”Beguira, Aita Eternoa, zure Seme Cristoren arpegui ederra, orduan nere culpaquin itsusitua, eta nola iltce gogorraz Gurutcean josi, eta gora jaso zuten: eta an quedarrezco vinagre, eta beazunezco edaria eman cioten: nola bere et-saiacgatic, eta ni gatic, oracio eguin, eta negarrez, eta deadarrez barcacioa esca-tu citzun.

”Beguira nola, bere Ama maitea gu-ri Amatzat utci, burua macurtu, eta be-re espíritua zure escuetan, Seme onac bezala, zuri bere Aitari bezala eman cituen.

”Ea, Jauna, contuetara gatozen. Andiac, asco, eta chit itsusi beltzac dira nere culpac; baña are andiago dá zure Semearen ofrenda, eta Sacrificio aú: one-tan dago nere esperanza, eta seguridade guztia, Badaquizu, zure Seme maitea Bi-tarteco, eta fiadore irten zala: orra ba-da Jauna nere pecatuen zorra: eta orra nere

nere pecatuen pagu osoa , ugaria , eta
ecin gueiago alacoa. Arrezazu zure Se-
mearen Sacrificio aú, eta quito , Jauna.

Aita Eterno , Jaun justoa. Badaquit,
zure itzaren jabe cerana. Bada , ecin fal-
tatuco duen zure itz erreal Jaincozcoa dá
zure Semearen Icenean escatcen dizugu-
na , emango diguzula. Onec berac escat-
cen dizu , niri barcatceco : eta nic onen
Icenean escatcen dizut ori bera , eta ema-
ten dizut zure Semeagan pagu gucia , be-
rac , niri , eta nerezat utci didana.

”Beraren Gurutce Santua dá nere zor-
ren pagina , deabruen contraco arma se-
gurua : Gurutce Santua dá nerezat Ce-
ruco atearen Guiltza maisua. Onequin,
eta onetan ill nai det; onetan zure Semeac
bezala , onequin batean nere espiritua
eiman nai dizut betico.

Jaungoicoa icusteco deseоac.

ONERE Jangoico , nere Criadore, eta
Salvadorea! Jesus zure Seme ona-
ren esperanza onequin , zure vorondatea
danean , ill nai det, O nere dichazco zu
icusteco egun , eta orduan noiz etorri-
co dá !

„Egar-

”Egarriac itotcen dan batec iturri fresco gozo bat nola deseacenduen , ala Jauna , nere animac Zu betico úr viciaren iturri gozoena. Leorrac erdiratcen duen lurrak bezala zure egarriac dago nere anima. O Jauna , ceruko zure úr vici ori indazu , beiñ betico ase , eta , beste gauzen egarria quentceco.

”O edertasun anciñacoa , eta beticoa !
¿ Zure arpegui ederra noiz icusico det ? Eracusdazu beñ , eta betico naiz dichosoa .

”Ceruko Erregue , eta Jauna ! ? Zure Jauregui eder , andi zabal orretara , noiz igoco naiz ? ¿ Zure Jerusalengo Eche , edo Erri eder orretan Eternidade guztirako noiz sartuko naiz ?

”¿ O Nere gorputceco , eta eriotzaco carcela onetatic noiz libratuko ote niaz , nere anima libre , eta ariñ zugana igotceco ?

”¡ O Gorputz onetatic libratcea , eta ascateca , eta nere Jesus onarequin betico egotea , nola , eta cemba deseatcen dedan !

”Ay ¡ Erbestetua nago Iurrean , Cerurako eguiña naizala ! ¿ Destierro aú noiz acabatuco da ? Erribestean canta alegreteric

teric ecin cantatuco det. O cér pena !
 ¿Ceruco Aingueruen Canta berri gozo ura
 noiz adituco det?

”Dichoso , eta bienaventuraduac dira,
 Jauna , zurequin , zure Echean , eta zure
 aldean vici diranaç. Secula gucietan ala-
 batuco zaituzte. Zu icusi artean nere
 anima triste dago. ¿Zure Templo santuan
 noiz sartuko naiz ni ? ¡O An betico Zu
 adoratuco zaitut , eta zure Icen santua
 confesatu , eta alabatuco det!

”Zu icusi , eta ez goseric , ez egarri-
 ric , ez doloreric , ez negarric gueiago
 izango dá. Milla urte zure aurrean , atzo
 igaro zañ eguna bezala dira. O ceñ pocic
 emengo nequeac eraman ditezquean , Zu
 icusteagatic! O edertasun gucien eguille
 ederrena! Uso baten , edo Aingueruen e-
 goac norc lituquean , egaca bezala Zuga-
 na bereala igotceco , eta Zukan betico at-
 sedeteco.

”Atoz eriotza , atoz ordu onean: atoz
 nere cateac oieç ascatcera , nere cen-
 tro , edo toquira ni noan. O nere Jainco ,
 Ispillu ederra ! ¡Zure arpeguico arguijan
 ceñ gauza eder miragarriac icasi bearra
 nagoen ! Zu , ceran bezala icustea , dá
 Santuen gloria vicia. ¿Cerc nauca bada

ni limbo onetan? Yá ordua badator : betor ordu onean. O cér poza ondo illtcea.

„Yá illtcen naiz, Jauna: ecin itzeguin det: moteldu, eta lotu dá nere mingaña: nere beguietaco argnia, eta viotza ere illundu da. Jauna, zure escuetan nere anima encomendatcen dizut. A Dios, nere aide, adisquide, eta ezagunac. A Dios mundua. Gucioc Jaincoari nigatic erre-gutu oraiñ lurrean, guero alcar icuside-zagun betico Ceruan. Amen.

*Iltceco zorian dagoenaren afección
viciac.*

NEre Jaungoico guciz ona, Aita, eta Semea, eta Espíritu Santua! Zukan sinisten det: Zukan esperatcen det: ta Zuga gauza gucien gañean amatcen zaitut.

„Aita Eternoa, zure Semearen Pasio, Gurutce, eta Eriotzagatic eriotza on bat indazu. Zure misericordiaren bear naiz: orri deitcen diot ordu onetan, eta viotz guztitic.

„Nere argaltasunari zure piedadeaz beguira zaiozu trance onetan. Ay Jauna: damu det Zu ofendituaz, ceren Zu aiñ Ona cerao.

Nere

Nere Jesus maitea! Norā biurtu, Zuggana baicic, ezdet, Zure odol preciosoaaz baliatua nai det, salvatceco. Misericordia nizaz.

Damu det, Jauna, nere culpa guciaz; ceren zure ofensac diran: damu det milla bider ceren gauza gucien gañean zuri nai dizudan.

”¿O Nere vioz aú zure amorio gabiaz iracequia balego?

”Infernuko etsaiac galdu nai nauteordu onetan. Ez arren, Jauna, ni utci: libra nazazu: nic zurea izan bear det. Zu amiatcen zaitut.

”Pecataria izan naiz: eguiá dá, Jauna. Baña nere gaitz guciak baño zure ontasun, eta misericordia andiagoa dá.

”Virgiña Maria Jaincoaren Atia, Gurutcearen oñean zure Semearequin igo-ro cinduen pena, eta doloreacgatic, lagunzadazu, eta zure mantupean betico artu nazazu.

”Jesus: Jesus milla bider, Jesus, María, ta Josef orañ, ta beti nere viocean, eta animan izan diteala.

”Jesus nere Salvadorea: izan zaite nere Jesus, eta salva nazazu.

”San Josef bedeiñcatu gozoa: ¿Non

cera , nere Aita maitea? Atoz niri laguntcera , eta zure beso bedeicatueta nere anima artcera.

„Aingueru Santuac , zuen beguira nago , atozte laster ni libratcera!

„Nere animaren Eguillea : zure escuetan nere espiritua ematen dizut.

„Ama Virgiña Maria : Ama graciazcoa , Ama misericordiazcoa , etsai gaistic libra nazazu , eta ordun onetan zugana artu nazazu.

„Aita Eternoa : ez nere desdichai begiratu ezpada zure Semearen arpegui , eta Biotzari. Argatic misericordia nizaz.

„Damu det , Jauna , zu ofendituaz , zu ceranagatic. Misericordia.

„Jesus : Jesus beti nere viotcean : Jesus susegan nere viotz , eta amorio gucia.

„Jesus , Maria , eta Josef , Joaquin , eta Ana , atozte guejoc nigana.

„Jesus oraiñ , ta beti balia daquidala. Jesus izan bedi nere esperanza , nere consuelo , nere amore , eta nere gloria vicia. Ori nere Jesus , zure anima aú : ori Jesus , zure espíritu aú , espíritu guciaquin zu beti alabatceco , eta zure misericordiac beti cantatceco. Amen.

„Nere Jasus ona : zure Biotza idiquit-
cén

cén duen ni or artcēco or sartu nai det seculaco, or artu nazazū betico.

„Sinisten , eta esperatcen det zugan: eta zugan nere amorioa betico. Amen.

Onelaco afecto vici laburren artean, aleguiñaz, ill bear da, Jaunaren Ministroac badaquite, beñ batzuec, guero besteac, banaca eta soseguz eragin bear dirala; iltcen dagoenari , viotcean oriec eguiteco lecu , eta atsedena emanáz eta ondo aditcen ezpadu azquenean , ez belarrietatic, bai-cic buru gañetic Sacerdoteac eriari itceguin bear dio , obeto adierazotceco. Eta oneraño dā Iltcen laguntceco Exercicioa.

De Visitatione Infirmorum.

NEre Iracurlea: Lecu onetan ondo icus-
ten da len aditcera eman dedan Elei-
za Santaren zure animarequico contu an-
dia. Zu gaiso zaudeneco , eta are gueiago
gaitz andi , edo eriotzaco peligroan sart-
cen ceraneco; Jaincoac emen bere Minis-
troai amazazpi Erregla chit ederrac , eta
zure favore andicoac ematen dizte: Nola
zu icustatū , edo visitatu , nola zu i la-
gundu, eta zure neque gucietan animatu
bear zaituzten : cer consejuac eman , cer

San-

Santuen egemploac contatu, eta visita
orietan cer arrazoiaz baliatu bear duen,
eta salvacioco bidean nola seguratu bear
zaituzten.

Jaungoicoa alabatceco gauza dá, eta
orregatic esaten dizut. Eta nola Eleiza
Santac infernuaren contra dituen arma
poderosoac Sacerdote Jaunen escuetan, ta
aoan Jangoicoac dauzcan, eta batecere
Evangelio Santuac oiec Ríual sagraduan
dauden Oracioquin nic emen eman nai
ditut. Modu ascotan Libruetan arquitzen
dira, Baña espiritu Santuac bere Elizari
ematen dituenac gucienzat onenac dira;
eta ala fede vici eta devocio andiaz, er-
remedio edo conjuro Santu oiec zuc adi-
tu bear diuzu,

Eleiza Santaren iru **Oracio**, Evange-
lioquin len, edo guero gaisoari esateco,

O R E M U S.

Deus, cui proprium est misereri sem-
per, & parcere: suscipe depreca-
tionem nostram, ut nos, & hunc famu-
lum tuum, quos delictorum catena con-
tringit miseratione tuæ pietatis clementer
absolvat.

Deus

Deus infirmitatis humanae singulare præsidium : auxiliaris tui super infirmum famulum tuum ostende virtutem, ut ope misericordiae adjutus, Ecclesiæ tuæ Sanctæ incolummis repræsentari mereatur.

Concede hunc famulum tuum quæsumus Dñe Deus perpetua mentis, & corporis sanitatem gaudere, & gloriosa Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione à presenti liberari tristitia, & æterna perfaci laetitia. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

EVANGELIO SANTUAC,
Gaiso edo, eriai errebatceco modua,

¶. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

* Sequentia Sancti Evangelii secundum Matheum. R. Gloria tibi Dñe.

In illo tempore: cum introisset Jesus Capernaum, accessit ad eum Centurio, rogans eum & dicens: Domine, puer meus iacet in domo paralyticus, et male torqueatur. Et ait illi Jesus: Ego veniam, & curabo eum. Et respondens Centurio ait: Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum,

meum, sed tantum dīc verbo, & sanabitur puer meus. Nam, & ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, & dico huic: vade, & vadit; & alii, veni, & venit; & seruo meo: Fac hoc & facit. Audiens autem Jesus miratus est, & sequentibus se dixit: Amen dico vobis; non inueni tantam fidem in Israél. Et dixit Jesus Centurioni: Vade, & sicut credidisti, fiat tibi: & sanatus est puer in illa hora. Rx. Laus tibi Christe.

O R E M U S.

Onnipotens sempiterne Deus, salus æterna credentium: exaudi nos pro infirmo famulo tuo N. pro quo misericordiae tuæ imploramus auxilium: ut reddita sibi sanitatem, gratiarum tibi in Ecclesia tua referat acciones. Per Christum Dominum nostrum. Rx. Amen.

V. Dominus vobiscum.

Rx. Et cum spiritu tuo.

* Sequentia Sacri Evangelii secundum Marcum. Rx. Gloria tibi Dñe.

In illo tempore: Recumbentibus undecim Discipulis, apparuit illis Jesus, & ex-

exprobravit incredulitatem eorum , & duriam cordis , quia iis , qui viderant eum resurrexisse , non crediderunt. Et dixit eis: Euntes in modum universum , prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit , & baptizatus fuerit , salvus erit : qui vero non crediderit , condemnabitur. Signa autem eos , qui crediderint , hæc sequentur. In nomine meo dæmonia eiiciunt: Linguis loquentur novis : serpentes tollent: & si mortiferum quid biberint , non eis nocebit : super ægros manus imponent , & bené habebunt. Rx. Laus tibi Christe.

O R E M U S.

Virtutum cælestium Deus , qui ab humanis corporibus omnem languorem , & omnem infirmitatem præcepti tui potestate depellis : adesto propitius huic famulo tuo N. ut fugatis infirmitatibus , & viribus receptis , Nomen sanctum tuum , instaurata propinus sanitatem , benedicat. Per Christum Dominum nostrum. Rx. Amen.

R. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

* Sequentia Sancti Evangelii secundum Lucam. Rx. Gloria tibi Domine.

In

In illo tempore: surgens Jesus de Synagoga introivit in Domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magis febribus: & rogaverunt illum pro ea. Et stans super illam, imperavit febri. Et dimisit illam, & continuo surgens ministrabat illis. Cum autem sol occidisset, omnes qui habebant infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum. At ille singulis manus imponens, curabat eos.

R. Laus tibi Christe.

OREMUS.

Domine Sancte Pater omnipotens aeterni Deus, qui fragilitatem humanae conditionis, infusa virtutis tuae dignatione confirmas, ut salutaribus remediis pietatis tuae, corpora nostra, & mentes vegetentur: super hunc famulum tuum propitius intende; ut omni necessitate corporae infirmitatis exclusa, gratia in eo pristinæ sanitatis perfecte reparetur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

¶. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

* Imitum S. Evang. secundum Joannem.
Rx. Gloria tibi Domine. c. i.

Tn principio erat Verbum, & Verbum erat apud deum & Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud deum. Omnia per ipsum facta sunt: & sine ipso factum est nihil quod factum est: in ipso vita erat, & vita erat lux hominum: & lux in tenebris lucet, & tenebrae eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joanes. Hic venit in testimonium ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, & mundus per ipsum factus est, & mundus eum non cognovit. In propria venit, & sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine eius: Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. Et Verbum Caro Factum est, & habitavit in nobis: & vidimus gloriam ejus, gloriam qua-

quasi Unigeniti à Patre plenum gratiae & viritatis.

R. Laus tibi Christe.

O R E M U S.

Respice, Domine famulum tuum in infirmitate sui corporis laborantem, & animam refore, quam creasti; ut castigationibus emendatus, continuo se sentiat tua medicina salvatum. Per Cristum Dominum nostrum. R. Amen.

Super ægros manus imponent, & bene habebunt. Jesus Mariæ filius mundi saluſ & Dominus, meritis, & intercesione Santorum Apostolorum suorum Petri, & Pauli & omnium Sanctorum sit tibi clemens, & propitius. Amen.

Benedictio Dei omnipotentis Patris ♀, & Filii, & Spiritus Sancti, descendat super te, & maneat semper. Amen.

Aspergat eum aqua bededicata.

L A U S D E O.

ARQUIBIDE,

EDO INDICEA.

	Pág.
Ondo iltcea , cerdan.	1.
Testamentua eguitea.	8.
Azqueneco , edo iliceco Confesioa.	17.
Azqueneco , edo iliceco Comunioa , edo Viaticoa.	21.
Oleacioa edo azquen Uncioa.	26.
Ritus conferendi Eucharistiam.	32.
Ordo ministrandi S. Unacionem.	37.
Indulgentia pro articulo mortis.	46.
Comendacio animae.	49.
Animaren recomendacioa.	58.
Viaticoa artu , eta eriac eguin bear duena.	69.
Ordu artaraco Consideracio , eta afetuac. ibid.	
Oleacio artu ezquiero Consideracioac.	75.
Ondo iltcen laguntceco Egerciciorae.	78.
Eleiza Santuaren Oracio , eta Contriciozco Afectoac.	81.
Ama Virgiñari , S. Joseri , S. Miguel , da Santuai Escariac.	87.
Fede , Esperanza , eta Amoriozco Afetuac.	95.
Espiritu Santuari Escari , eta Afetuac.	98.
Aita Eternoari bere Semearen osrenda.	99.
Jaincoa icusteco deseo Santuac.	103.
Iltceco zorian Afecto vici laburrac.	106.
Evangelio Santuac bere oracioquin.	111.

ARGUMENTA

EDUCATION

Este Libro compré en cuatro v.^{os}
dia 35 de Marzo de 1843,

Alustiza
LCC

